

Bijlage 2

Deze bijlage bevat de volledige open antwoorden van de respondenten.

Bijlage 2A: Overzicht aantal respondenten per gebiedsdeel en woonplaats	p. 2
Bijlage 2B: Toelichtingen bij <i>Algemene vragen</i>	p. 6
Bijlage 2C: Toelichtingen bij <i>Situatie</i>	p. 7
Bijlage 2D: Toelichtingen bij <i>Redenen</i>	p. 11
Bijlage 2E: Toelichtingen bij <i>Zorgen</i>	p. 22
Bijlage 2F: Toelichtingen bij <i>De eerste stap</i>	p. 27
Bijlage 2G: Toelichtingen bij <i>Energiecoöperatie</i>	p. 39
Bijlage 2H: Toelichtingen bij <i>Slotvragen</i>	p. 57

Bijlage 2A: Overzicht aantal respondenten per woonplaats

Wat is uw woonplaats?

Buitengebied	75	6%
Adorp	27	2%
Baflo	42	3%
Bedum	162	12%
Bedrijventerrein Bedum	0	0%
Industrieterrein Bedum Noord	0	0%
Den Andel	17	1%
Eemshaven	1	<1%
Eenrum	47	3%
Hornhuizen	9	1%
Houwerzijl	6	<1%
Kaakhorn	0	0%
Kantens	19	1%
Kleine Huisjes	4	<1%
Kloosterburen	16	1%
Kruisweg	10	1%
Lauwersoog	9	1%
Haven Lauwersoog	0	0%
Leens	46	3%
Mensingeweer	7	1%
Molenrij	4	<1%
Noordwolde	7	1%
Onderdendam	31	2%
Oosternieland	3	<1%
Oudeschip	8	1%
Pieterburen	13	1%
Rasquert	7	1%
Roodeschool	39	3%
Rottum	6	<1%
Sauwerd	24	2%
Stitswerd	4	<1%
Tinallinge	2	<1%
't Lage van de Weg	10	1%
Uithuizen	119	9%
Bedrijventerrein Uithuizen	0	0%
Uithuizerveen	79	6%
Ulrum	29	2%
Usquert	37	3%
Vierhuizen	4	<1%
Warffum	63	5%
Warfhuizen	13	1%
Wehe-den Hoorn	26	2%
Westernieland	10	1%
Winsum	187	14%
Zandweer	23	2%
Zoutkamp	36	3%
Zuidwolde	60	4%
Zuurdijk	5	<1%
Zeg ik liever niet	7	1%
Totaal	1353	100%

In welke wijk woont u?

Bedum		
Bedum – Oosterheerd	36	22%
Bedum – Ter Laan	48	30%
Bedum Zuid	22	14%
Bedum	16	10%
Oud Bedum	40	25%
Totaal	162	100%

Uithuizen		
Uithuizen Centrum	48	40%
Uithuizen – De Zuidhoek	18	15%
Uithuizen – Havenweg	15	13%
Uithuizen Noord	38	32%
Totaal	119	100%

Uithuizermeeden		
Uithuizermeeden Zuid	18	23%
Uithuizermeeden Noord	50	63%
Uithuizermeeden – Hefswal	11	14%
Totaal	79	100%

Winsum		
Winsum – Potmaar	27	14%
Winsum – De Brake	53	28%
Winsum – Obergum	31	17%
Winsum – Ripperda	34	18%
Winsum – Bellingweer	37	20%
Winsum – Lombok / Munster	5	3%
Winsum – Het Aanleg	0	0%
Totaal	187	100%

In welke plaats staat uw bedrijfsgebouw?

Buitengebied	17	25%
Adorp	0	0%
Baflo	2	3%
Bedum	8	12%
Bedrijventerrein Bedum	1	1%
Industrieterrein Bedum Noord	0	0%
Den Andel	0	0%
Eemshaven	1	1%
Eenrum	2	3%
Hornhuizen	1	1%
Houwerzijl	0	0%
Kaakhorn	0	0%
Kantens	1	1%
Kleine Huisjes	0	0%
Kloosterburen	0	0%
Kruisweg	1	1%
Lauwersoog	0	0%
Haven Lauwersoog	0	0%
Leens	3	4%
Mensingeweer	2	3%
Molenrij	1	1%
Noordwolde	1	1%
Onderdendam	0	0%
Oosternieland	0	0%
Oudeschip	1	1%
Pieterburen	0	0%
Rasquert	0	0%
Roodeschool	2	3%
Rottum	0	0%
Sauwerd	1	1%
Stitswerd	1	1%
Tinallinge	0	0%
't Lage van de Weg	1	1%
Uithuizen	3	4%
Bedrijventerrein Uithuizen	0	0%
Uithuizerveen	2	3%
Ulrum	2	3%
Usquert	2	3%
Vierhuizen	0	0%
Warffum	1	1%
Warfhuizen	0	0%
Wehe-den Hoorn	3	4%
Westernieland	0	0%
Winsum	3	4%
Zandweer	0	0%
Zoutkamp	3	4%
Zuidwolde	1	1%
Zuurdijk	0	0%
Zeg ik liever niet	0	0%
Totaal	67	100%

In welke wijk?

Bedum		
Bedum – Oosterheerd	0	0%
Bedum – Ter Laan	2	25%
Bedum Zuid	1	13%
Bedum	1	13%
Oud Bedum	4	50%
Totaal	8	100%

Uithuizen		
Uithuizen Centrum	1	33%
Uithuizen – De Zuidhoek	0	0%
Uithuizen – Havenweg	2	67%
Uithuizen Noord	0	0%
Totaal	3	100%

Uithuizermeeden		
Uithuizermeeden Zuid	1	50%
Uithuizermeeden Noord	1	50%
Uithuizermeeden – Hefswal	0	0%
Totaal	2	100%

Winsum		
Winsum – Potmaar	0	0%
Winsum – De Brake	0	0%
Winsum – Obergum	1	33%
Winsum – Ripperda	0	0%
Winsum – Bellingweer	0	0%
Winsum – Lombok / Munster	1	33%
Winsum – Het Aanleg	1	33%
Totaal	3	100%

Bijlage 2B: Toelichtingen bij *Algemene vragen*

Ik woon in een...

(Zie ook pagina 8 in het rapport)

Anders, namelijk (14 antwoorden):

- "woon-/bedrijfsgebouw"
- "Boerderij"
- "Eigen huis"
- "100% eigendom huis"
- "Appartementencomplex"
- "koop woonark"
- "Boerderij"
- "Een gezinshuis"
- "Woonark"
- "Huur eerst in Oostende ,zoek koopwoning in Uithuizermeeden"
- "Boerderij"
- "Boerderij"
- "nvt"
- "Particuliere verhuur en ik heb een eigen huis waar mijn ex-partner woont met onze kinderen"

Bijlage 2C: Toelichtingen bij *Situatie*

Op welke manier verwarmt u uw huis nu?

(Zie ook pagina 10 in het rapport)

Anders, namelijk (83 antwoorden):

- "Electrische kachels"
- "Met infraroodpanelen"
- "Heteluchtverwarming"
- "Gaskachels"
- "en met elektriciteit"
- "Tichelkachel"
- "Gaskachel"
- "Gaskachel"
- "Houtkachel"
- "Gaskachel"
- "open haard"
- "Hybride"
- "Infrarood verwarming"
- "2 cv-ketels"
- "Gas"
- "Deels infrarood deels electrisch"
- "Airco"
- "Met 2 cv-ketels"
- "Warmtepomp en een tegelkachel"
- "heteluchtverwarming en elektrische kachel(s)"
- "Gaskachel, elektriciteit"
- "gas"
- "En Zon"
- "Infrarood vloerverwarming elektrisch"
- "Hybride warmtepomp"
- "Gaskachel"
- "Zonnecollectoren"
- "Heteluchtverwarming"
- "electrische straalkachel als bij verwarming"
- "Houtvergassingsketel"
- "gedeeltelijk electriciteit (naast gas en hout dus)"
- "combinatie van cv-ketel op gas en massakachels die op hout gestookt worden."
- "ook met elektrische kachels"
- "gas kachel"
- "Met een aardgaskachel en aanvullende elektrische verwarming."
- "met gasgestookte cv"
- "Gaskachel"
- "infrarood"

- "Heteluchtverwarming"
- "elektrische folie vloerverwarming (zijn we dealer van!)"
- "elektriciteit van zonnepanelen"
- "Electrische bijverwarming"
- "Cv ketel en pelletkachel"
- "Luchtverwarming"
- "aga-oven"
- "Soms alleen met een elektrisch kacheltje"
- "Hete lucht verwarming"
- "Bijverwarming met een infrarood kachel"
- "met een cv ketel en zonneboiler"
- "Hetelucht"
- "Hete lucht"
- "Hybride"
- "Zonne-energie, electrische ondersteuning"
- "aardgas"
- "met ondersteuning van en gaskachel en open gashaard"
- "GAS"
- "Inverter units"
- "Gas kachel"
- "Gaskachels"
- "Gaskachel"
- "gaskachel"
- "Heteluchtverwarming"
- "cv plus infrarood"
- "gas en elektrisch"
- "gaskachel voor bijverwarming (sfeer)"
- "Hybride warmtepomp"
- "petroleumkachel"
- "cv"
- "Luchtverwarming op gas"
- "Hybride warmtepomp"
- "Electrisch"
- "CV en warmtepomp"
- "Gaskachel"
- "Hete lucht verwarming"
- "Met elektriciteit"
- "zonnectoren"
- "gaskachels"
- "Hetelucht verwarming, indirect gestookt"
- "Gashaarden"
- "Gaskachel"
- "houtgestookte CV in combinatie met zonnepaneel, infraroodpanelen, laagtemperatuur radiator met wtw, radiatoren met extra ventilatoren"

- "Gaskachels"
- "en af en toe aanvullend een elektrische kachel"

Op welke manier verwarmt u uw bedrijfsgebouw nu?

(Zie ook pagina 10 in het rapport)

Anders, namelijk (17 antwoorden):

- "gaskachels"
- "Gevelkachel"
- "Niet"
- "Niet"
- "Heteluchtkanon"
- "houtkachel"
- "Gaskachels"
- "niet"
- "Gas heater"
- "Propaan gas"
- "gevelkachel"
- "kachels"
- "Gaskachels"
- "Niet verwarmen"
- "Heaters, propaan"
- "Olie"
- "dieselolie"

Welke maatregelen om uw huis te verduurzamen heeft u al genomen, of bent u van plan binnen 5 jaar te nemen?

(Zie ook pagina 12 in het rapport)

Anders, namelijk (16 antwoorden):

- "Vloer en bodum isolatie"
- "Infrarood"
- "butagas, (bio)propaangas, hout, kolen, olie, turf"
- "Gevel vernieuwing"
- "Binnenkort gaat gasketel er uit en komt er een elektrische CV ketel in met elektrische boiler"
- "Heel goede isolatie was er al vanaf het begin. Daar valt weinig aan te verbeteren."
- "dat weet ik niet geen idee wat de woningbouw wil"
- "Fornuis, geschikt voor zowel koken, bakken e.d., centrale verwarming- en warmwaterinstallatie op 'groen' gas."
- "elektrische folie vloerverwarming in woonkamer"

- "deuren sluiten, licht beperken en uit bij afwezigheid, led lampen, wassen als de zon schijnt e.d."
- "Zonneboiler geplaatst"
- "Veel meer dingen"
- "Vloerverwarming en zoneregeling"
- "Keramisch"
- "zonnectoren/boiler"
- "waterbesparing, deels 12 volt licht systeem op accu's, kierdichting, energiezuinige apparaten"

Welke maatregelen om uw bedrijfsgebouw te verduurzamen heeft u al genomen, of bent u van plan binnen 5 jaar te nemen?

(Zie ook pagina 12 in het rapport)

Anders, namelijk (8 antwoorden):

- "nog niks, maar wil het allemaal wel. moet alleen wel met hulp van de verhuurder."
- "Windmolens"
- "Warmwatervat om energie te bufferen"
- "warmtepomp"
- "Palletkachel"
- "weet niet wat te doen, zit nu met aardbevingsschade"
- "Windmolen"
- "Kleine windmolen plaatsen"

Bijlage 2D: Toelichtingen bij Redenen

Wat zou(den) voor u de belangrijkste reden(en) zijn om wel aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw huis?

(Zie ook pagina 14 in het rapport)

Anders, namelijk (95 antwoorden):

- "Geen"
- "Omdat het verplicht wordt"
- "Principe kwestie ivm aardbevingsproblematiek. Zoveel mogelijk zelfredzaam en circulair worden. Niet afhankelijk zijn van energiegiganten."
- "Alleen aardgasvrij als we er geen andere vervuiling mee veroorzaken, zoals een overschot aan materiaal wat niet meer wordt gebruikt en milieuonvriendelijk is."
- "Ik huur. Dus niet"
- "Geen aardgas is m.i. Een schone brandstf"
- "Aardbevingsschade"
- "Geen enkele reden"
- "geen, er is geen milieuwinst, het is een ideologie, het afsluiten van keuzevrijheid voor een nutteloze groene tirannie. In het buitenland wordt er subsidie gegeven om juist AAN het gas te gaan (!)"
- "Aardgas vrij is prima maar ik ben niet een voorstander van de huidige oplossingen zoals warmtepompen ed. Dit kost ook enorm veel energie en jaagt de inwoners op hoge kosten die voor een ieder niet op te brengen zijn. Ik ben een sterke voorstander van waterstof, dit heeft veel minder impact op de aanpassingen in de woningen. Dus ik zeg als energie gemeente (zie Eemshaven) zet in op waterstof."
- "Waterstofgas"
- "Niet"
- "Aardbevingschade"
- "niet perse voor een betere wereld maar fossiel brandstofgebruik minderen"
- "Helaas toekomstig een verplichting, groene energie is niet groen en zal dat ook niet worden."
- "Geen keus"
- "ik ga niet mee in al die dwaze klimaat plannen, mijn huis is al klaar voor lage warmte bron"
- "Minder afhandelijk zijn"
- "Totaal niets"
- "niet via een plan van gemeente etc., omdat ik zelf al bezig ben op korte termijn aardgasvrij te wonen"
- "Geen. Aardgasvrij maken van mijn huis vind ik dikke onzin. Het kost containers vol met geld en het heeft geen enkel effect op het klimaat."
- "Veiligheid"
- "niet. elektriciteit zou vervanger zijn van aardgas. echter totaal onbetrouwbaar"
- "niks mis met aardgas, of het nou uit Nederland komt, of van elders"

- "Ik wil geen aardgas vrij huis. Wel koken en stoken op waterstof via het aardgasnet."
- "Dat de gaskraan in Groningen dicht kan en niet afhankelijk van het buitenland"
- "dwang vanuit de overheid."
- "Niet meer bijdragen aan de aardbevingen in het noorden"
- "Uiteraard geld."
- "niet"
- "Het wordt interessant bij een behoorlijke subsit"
- "Verwarmen met cv is prima, ik ga niet veranderen!"
- "Geen"
- "geen van alle"
- "Een onbetrouwbare overheid met weinig kennis/visie van energie en ongeloofwaardige deadlines"
- "Van het gas af vanwege de bevingen"
- "Zijn al aardgasvrij"
- "omdat het verplicht wordt"
- "Dit is een lastige vraag. Aardgasvrij maken hoeft helemaal niet (direct) te betekenen dat het milieu erop vooruit gaat. Zonnepanelen zijn op den duur erg vervuilend, accu's ook. We besparen al zoveel mogelijk op de energierekening. Dat kan door goede isolatie en goed op te letten lampen uit te doen en verwarming laag te draaien als we er niet zijn en dergelijke. Het gevolg daarvan is weer dat we zo weinig aardgas gebruiken dat bijvoorbeeld een warmtepomp voorlopig echt idioot veel duurder is dan dat beetje gas. we hebben ooit gedacht aardgasvrij te worden omwille van de mensen in Groningen die lijden onder de aardbevingen. Die keuze staat hier niet bij. Wij hebben er vanaf moeten zien vanwege de hoge kosten.."
- "Besef dat fossiele energie opraakt"
- "omdat het moet. en omdat de energieprijzen exponentieel stijgen. en omdat 2/3 van de energierekening belasting is"
- "aardgasnet moet in stand blijven , aardgas is een relatief schoon middel ,wel minderen, niet doorslaan in idealen"
- "vrijheid, onafhankelijk van grote bedrijven"
- "Kan volgens mij niet zonder aardgas."
- "Minder afhankelijk van gasimport."
- "Geen van bovenstaande"
- "geen idee"
- "geen enkele reden"
- "Nieuwe woning"
- "Voor een 'groot' gedeelte op schone, niet vervuilende en niet belastende wijze zelfvoorzienend te zijn."
- "Druk van buitenaf."
- "Niet"
- "Gezien de kosten om van het gas af te komen erg hoog zijn ben ik helemaal niet voornemens van het gas te gaan."

- "Ik wil eerst weten of aardgasvrij wel echt de beste en/of duurzaamste oplossing is. Er liggen heel veel buiswerk in de grond, wat gaat daar mee gebeuren?"
- "op aardgas blijven dit is het milieu vriendelijkst"
- "Neem geen maatregelen, woon al 45 jaar, inmiddels voldoende geïnvesteerd in dubbel glas etc.Begin er niet meer aan"
- "Je moet toch aardgasvrij? Is er nog een keus dan?"
- "Ik ben er op tegen. Aardgas is schoon en heel goed."
- "Geen"
- "Omdat het moet"
- "Er moet wel iets gebeuren want het gas wordt afgesloten, tenzij waterstofgas snel beschikbaar komt"
- "geen reden. Aardgas is namelijk de schoonste vorm van energie die we hebben op het moment."
- "Vindt het nu nog te duur om de CV ketel de deur uit te doen"
- "Wij willen onze vaste maandlasten voor nu en in de toekomst zo laag mogelijk krijgen!"
- "Woningstichting"
- "Ga verhuizen naar aardgasvrije appartement aan de Vlijt, Bedum"
- "aardgas vervangen door andere gas voorziening"
- "Is niet mogelijk van het gas af"
- "Aardgas is voor mij prima, wij moeten er af en Duitsland gaat aan het gas, beetje vreemd allemaal"
- "Liever nog gas houden."
- "Gas moet mogelijk blijven!"
- "Huurhuis"
- "Groningen drama bodem"
- "Nederlandse onafhankelijkheid van buitenlands gas."
- "doordat ik verplicht word"
- "Niet"
- "Zorg voor het nageslacht"
- "Niet"
- "Niet aan beginnen"
- "Als het financieel aantrekkelijk is"
- "Omdat je anders geen verwarming meer hebt."
- "Niet"
- "Gasschaarste vóór zijn"
- "Omdat je het praktisch verplicht wordt"
- "als het mij minder energie/inzet kost"
- "Toch al aan het verbouwen"
- "Je komt er niet onder uit"
- "op lange termijn een einde aan de aardbevingsellende"
- "ik zou wel willen maar ik heb het geld er niet voor"
- "Geen gas=geen bevingen"
- "Omdat het straks moet"

- "geen. aardgas voldoet prima"
- "noodgedwongen als de gas kraan wordt dicht gedraaid door de 'overheid' en diezelfde 'overheid' vervolgens niet met een vervangende oplossing komt !"
- "niet want dit is complete onzin voortkomend uit onjuiste info en klimaatfraude"
- "uiteindelijk geen keus"

Wat zou(den) voor u de belangrijkste reden(en) zijn om wel aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw bedrijfsgebouw?

(Zie ook pagina 14 in het rapport)

Anders, namelijk (15 antwoorden):

- "Zie huis"
- "Totaal niet"
- "Is al aardgasvrij"
- "Ik woon en werk in hetzelfde gebouw, dus wat voor de woning geldt, geldt ook voor het bedrijfsgedeelte."
- "Beter sturen van verwarming + besef dat fossiele energie opraakt"
- "vrijheid, onafhankelijk van grote bedrijven"
- "nvt"
- "Verhuurders verantwoordelijkheid"
- "Is niet mogelijk van het gas"
- "doordat ik verplicht word"
- "Als het financieel aantrekkelijk is"
- "Is al aardgas vrij"
- "Ik huur, ben geen eigenaar"
- "geen. Aardgas voldoet prima, pand is super geïsoleerd dus verbruik heel laag"
- "nvt geen gasaansluiting"

Wat is/zijn voor u de belangrijkste reden(en) om uw huis niet aardgasvrij te maken?

(Zie ook pagina 15 in het rapport)

Anders, namelijk (159 antwoorden):

- "Kosten"
- "Het is heel lastig om een bedrijf te vinden met tijd om bijvoorbeeld mijn huis te isoleren. Iedereen zit vol."
- "Wantrouwen in de "overheid""
- "Onbekend met opties en wachten op beste techniek"
- "Als het kan nu sta ik er voor open"
- "Eerst maar andere mogelijkheden vinden dan massaal zonnepanelen. Zonnepanelen, elektrische auto's, windmolens etc moeten over enkele tientallen

jaren ook weer afgevoerd worden. Ik geloof dat dat ook niet de oplossing is voor duurzaamheid en milieu"

- "het huis is niet geschikt te maken voor een warmtepomp - ik wacht op waterstofgas"
- "We gaan toch emigreren"
- "Niet aan de orde"
- "Op vloer- en zolderisolatie kunnen wij nog verbeteren, en het plaatsen van HR +++ glas, maar dan moeten ook de kozijnen worden vervangen"
- "ik kan niet meer kwijt aan energie"
- "De hoge kosten"
- "geen reden"
- "Jlaar"
- "Onzin om van het schone aargas af te gaan en anders wachten op waterstof"
- "Het is een grote investering welke zich niet op de korte termijn terugverdient."
- "Gas is niks mis mee. Andere landen gaan juist over op gas. Nederland heeft een prachtige infrastructuur voor gas. Waarom zou je die weghalen?"
- "Het is kansloze financiële luchtftietserij, De wal zal het schip keren, maar niet eerder dan nadat de financiële schade immens is. CO2 is geen gif, het is plantenvoeding, nodig voor voor de natuurlijke cyclus. Vraag een willekeurige 'milieu-aanhanger' naar het percentage CO2 in de lucht en kom er achter dat 99% van deze mensen niet weet waar ze het over hebben."
- "De 'groene' lening voor de warmtepomp is een extra schuld en daar handelt de bank weer in."
- "het aardgas moet vervangen worden door een mix van groene waterstof en andere groene gassen zoals te winnen uit de bult van Usquert. de gasinfrastructuur ligt er al voor All electric is de bestaande E infra lang niet geschikt als iedereen ook nog electrisch gaat rijden."
- "aardgas vrij maken kost veel te veel met huidige oplossingen"
- "Vanwege beschermd dorpsgezicht kan ik geen zonnepanelen plaatsen op mijn woning."
- "onzekerheid over betrouwbaarheid warmtepomptechniek"
- "Ik wacht op plannen vanuit de (lokale)overheid."
- "Ik wacht op plannen gemeente"
- "Word binnen 10 jaar gas vrij gemaakt"
- "Woningstichting heeft er geen geld voor"
- "Afwachten op welke verwarmingsmogelijkheden er op wijkniveau genomen gaan worden."
- "Ik wacht op mogelijk waterstof ipv gas - via leasecontract cv ketel die ik al heb, daar zit ik nog 2 jaar aan vast"
- "de subsidiemogelijkheden zijn belemmerend 9 m.n. de eis dat je 2 maatregelen tegelijkertijd moet nemen)."
- "nog te onduidelijk wat onderhoudskosten op termijn zijn na omschakeling"
- "Gebrek aan kennis over vervanging cv ketel"

- "Wierden en Borgen heeft laten weten NIETS aan isolatie te doen bij woningen in het bevingsgebied"
- "dat van het gas af gaat het niet worden . het meest dwaze plan ooit er is nog voor 200 jaar gas gelocaliseerd , en het is de schoonste fossiele energie bron en je kunt niet zonder fossiele brandstof als het gaat om vraag gestuurde elektriciteit leveren"
- "ik wil mijn huis graag aardgasvrij maken"
- "Zonnepanelen"
- "Woon binnen een vve. Wij moeten het eens worden binnen de vve wat we gaan doen en hoe dit te betalen"
- "CO2 is niet de oorzaak van de opwarming van de aarde."
- "Twijfel over functioneren van warmtepompen"
- "ik heb de volgende werkzaamheden al verricht zonnepanelen isolatie en wil duswel van het gas af"
- "Het zou meer dan 35.000 euro kosten en dat geld heb ik niet. Ik wil wel zoveel mogelijk doen, maar de vraag is of het doel realistisch is."
- "ik ben al bezig mijn huis aardgasvrij te maken"
- "Echtgenoot wil blijven koken op gas"
- "Ik zie geen enkel voordeel aan het aardgasvrij maken van mijn woning. Behalve dan kosten besparing wanneer de overheid de belasting op aardgas nog verder verhoogd."
- "Beperkte isolatie mogelijk zodat bijstook met gas altijd noodzakelijk is"
- "Ik woon niet fijn in dit huis ervaar veel onrust. De huizenmarkt zit vast maar blijf opzoek naar ander woonruimte om zo straks bij te dragen aan het milieu om zoveel mogelijk van gas af te komen"
- "Er is niet een echt goed alternatief."
- "niks mis met aardgas, of het nou uit Nederland komt, of van elders"
- "Gezien leeftijd investering niet terug te verdienen"
- "ik weet niet hoe dat met een huurhuis moet."
- "Beetje beter isoleren door de verhuurder zou fijn zijn. Geen warmtepompen og wisselaars. Alleen beter isoleren"
- "Hoor dat warmtepompen nog niet helemaal naar wens functioneren en veel lawaai maken. Wil wachten tot dat opgelost is"
- "Ik denk dat aardgas vrij nog niet de juiste weg is, omdat alles elektrisch nog veel haken en ogen heeft mbt energienetten"
- "Heb plan klaar om binnenkort te doen via warmtepomp"
- "Eerst geld, dan pas aardgasvrij"
- "Mijn leeftijd"
- "informatie is niet eenduidig. de een zegt dit, de ander dat. Geluid van warmtepompen en meer electriciteit verbruik"
- "Dat de zee wordt vol gezet met windmolenparken"
- "Niet"
- "Zeer vreemde vraag"
- "Voor ons niet rendabel."

- "Wij hebben er ook al veel aan gedaan"
- "Omdat de regering en de gemeente er een puinhoop van maken en niet goed omgaan met mogelijkheden om gasvrij te worden. De mogelijkheden waar nu over nagedacht worden zijn ook niet milieu vriendelijk en niet ongevaarlijk"
- "Kan geen reden verzinnen."
- "Geen reden"
- "Ik weet niet hoe!"
- "we hebben net een nieuwe cv ketel aangeschaft en: warmtepompen nog niet goed uitontwikkeld, ook veel te veel lawaai nog"
- "Niet op de hoogte wat mogelijk is. De techniek staat niet stil dus uitstellen kan voordelen hebben"
- "te afhankelijk van 1 energiebron (stroom). Wat gebeurd er als deze uitvalt: denk aan storing, hacken, terroristische actie."
- "net een nieuwe gasketel"
- "we zijn bezig, maar de CV ketel is nog niet zo oud om hem nu al te laten vervangen door een warmtepomp"
- "de alternatieve warmtebron moet verder ontwikkeld worden. compacter zonder buffervaten bij voorkeur."
- "Ik geloof niet in opwarming van de aarde door CO2 uitstoot."
- "er is geen goed alternatief voor de doorontwikkelde aardgas ketel om een jaren-30 huis comfortabel te kunnen verwarmen"
- "Aardgasvrij alleen interessant als collectief of op basis overheidsinitiatief over kan worden gestapt op aansluiting van warmtenet"
- "Al van het gas af"
- "Ons huis gaat weg ivm aardbevingsschade."
- "Financieel haalbaar ?"
- "Ik denk ook aan kleinschalige particuliere windenergie, evt. met burens en/of coöperatief."
- "Nu nog niet volledig want relatief nieuw huis uit 1998; stapsgewijs zeker wel"
- "De alternatieven zijn nog te onzeker"
- "Wij willen het onderdeel maken van grotere renovatie. Dat kost tijd"
- "Individueel verduurzamen vraagt veel onderzoek en op dit moment lange wachttijden bij aannemers"
- "Zie vorige beschrijving. En geluidsoverlast van de warmtepompen, die niet bedoeld zijn om in kleine dorpen te plaatsen. Vinden wij. Meer warmtepompen meer geluidsoverlast. Wij zijn erg gevoelig voor extra geluiden. Hebben ervaring met warmtepomp van de burens helaas."
- "een volgende stap zou zijn het installeren van een warmtepomp en vloerverwarming. Dat is voor ons een hoop gedoe, omdat de bestaande vloer er dan uit moet. Wij wonen sinds 2014 in een nieuwbouwwoning."
- "Geen medewerking van woningstichting de Delthe"
- "werken er aan"
- "onzekerheid of afhandeling bevestigingschade"
- "Aardgas is schoon, de energie transitie is geldklopperij"

- "Wat zijn de alternatieven?"
- "Heb ik niet"
- "We zijn bezig om een verbouwing te realiseren en willen dat dan meenemen"
- "Ben er op tegen"
- "Ik wil niet op iets anders koken dan op aardgas"
- "Ik kan een eventuele warmtepomp nergens kwijt omdat ik geen tuin heb en de regels ook nog vertellen dat er een bepaalde afstand moet zijn met burenen."
- "België gaat juist aan het gas, net als Duitsland (met subsidie notabene). Zolang we geen kerncentrales bouwen zal onze elektriciteit nooit duurzaam worden. Allemaal een wassen neus"
- "Er is nog veel onduidelijk wat nu reëel is om te doen, onvoldoende inzicht/overzicht mogelijkheden"
- "beperkingen rijksmonument"
- "Wat is op dit moment een goed functionerend alternatief?"
- "Aardgas is de schoonste vorm van energie die we hebben op het moment."
- "Ik wacht op moment dat cv moet worden vervangen en al forse energiebesparing maatregelen getroffen"
- "mijn huis is van voor 1900 kosten voor mij te hoog"
- "In 2050 is mijn man 90 en ik 87. Leven wij dan of en zo ja, wonen we hier dan nog?"
- "De geboden alternatieven zijn niet interessant"
- "Ik wacht op prijsdaling warmtepomp en ik heb een huurketel"
- "zorgen om Overheidsdwang en klimaatreligie"
- "Onder andere vanwege de afbouw van de salderingsregeling gaat verwarmen met een warmtepomp financieel nog niet uitkunnen. Daarnaast is de betrouwbaarheid van de warmtepomp in alle weersomstandigheden nog niet bewezen."
- "Alle verbetering die ik zelf zou willen doen op het gebied van verduurzaming, zorgen voor een hoger energielabel van mijn huurwoning. Woningbouw Wierden & Borgen verhoogt de huur zodra het energielabel verbeterd, zij mogen dat doen. Ik verbeter mijn huis dus niet omdat ik dan meer huur moet betalen en dus onderaan de streep niets bespaar."
- "Nvt"
- "Ik weet niet of het veel investering vereist en of het in alle huizen kan"
- "Gas blijft de beste en goedkoopste oplossing"
- "n.v.t."
- "pas overgestapt van gaskachels naar nieuwe cv installatie."
- "Ik wil mijn huis wel aardgasvrij maken"
- "De techniek is nog niet voldoende ontwikkeld"
- "Wachten op waterstof"
- "ik kan GEEN reden verzinnen om NIET aardgasvrij te maken"
- "De ontwikkelingen gaan snel, wi geen investering doen die al vlot achterhaald is. Bijvoorbeeld investeren in een hybride cv, terwijl de gemeente wellicht gaat inzetten op waterstof."

- "De techniek; De alternatieven op aardgas zijn (nog) niet noodzakelijkerwijs beter voor het milieu. Aardgas blijft een relatief milieuvriendelijke manier van verwarmen. Als de hele keten bekeken wordt van de alternatieven, dan komen deze er niet veel beter vanaf qua footprint (in mijn situatie). Verder is verwarmen met aardgas vrijwel zonder risico. de techniek is volledig uitontwikkeld en geoptimaliseerd. de moderne ketels zijn prachtige, efficiënte machines. Er wordt geen extra stroom gevraagd (de warmtepompen en dergelijke die nu op de markt zijn, zijn niet zuinig qua stroomverbruik). Daarnaast ben ik van mening dat de focus moet liggen op het isoleren van oude, slecht geïsoleerde woningen en gebouwen- daar is veel meer te halen qua milieuwinst dan bij een goed geïsoleerd huis met een zuinige hoogrendementsketel. Het gasvrij maken van Nederland is niet het doel, maar een middel om het doel (CO2 uitstoot verminderen) te bereiken. In mijn goed geïsoleerde huis is vrijwel geen winst te halen met het gasvrij maken. Dus vandaar dat ik nog niet zo nodig van het gas af wil."
- "d"
- "Ruimte welke een warmtepomp in beslag neemt, en geluid wat deze produceert"
- "Wacht op welk collectief de gemeente te bieden heeft"
- "zonne- en windenergie zijn niet milieuvriendelijk. Kernenergie zou de oplossing zijn"
- "Wil wel aardgasvrij maken"
- "Ik twijfel of het wel mogelijk is voor mijn huis."
- "Wij wachten op innovaties mbt waterstof...."
- "Niet aan beginnen"
- "(1) Verwarmen met elektriciteit is momenteel nog niet beter voor het milieu dan aardgas (2) Dan moeten ook alle energiecentrales van de fossiele brandstoffen af"
- "Graag kleine windmolen plaatsen maar gemeente werkt nog niet mee."
- "Heb niet zo duidelijk voor de bril wat ik nog meer kan doen met dit huis uit de jaren dertig"
- "monument"
- "Ook in een huurhuis kun je als individu met zo weinig mogelijk aardgas wonen"
- "Je krijgt de investering er niet meer uit"
- "mijn huis heeft luchtverwarming,"
- "er is op grote schaal nog geen alternatief voor algeheel overstappen op aardgasvrij. Als alles op elektriciteit gaat, kan het netwerk dat niet aan. Daarom hebben we alvast zo veel mogelijk geïsoleerd, en stappen we geleidelijk over naar aardgasvrij."
- "onbekend hoelang ik hier nog kan wonen"
- "Nog bezig"
- "Ik ben aan het kijken hoe ik mijn huis kan verduurzamen."
- "Ontwikkelingen verbeteringen van de oplossingen gaan heel snel. Iets langer wachten levert een nog veel beter rendement"

- "X"
- "Ik woon in een huurhuis en kan hierover niet zelf beslissen"
- "Gas is zo slecht nog niet."
- "ik ben al wat ouder en denk het de komende jaren wel uit te zitten"
- "Geen reden; ik ben inmiddels aardgasvrij"
- "Leeftijd"
- "Geen goed alternatief"
- "Aardgas is schoon"
- "Dan moet ik meer betalen aan de gemeente"
- "In het deel van de straat waar ik woon worden de huizen binnen afzienbare tijd gesloopt. Hiervoor in de plaats komen energie neutrale woningen."
- "Te oud"
- "Doordat wij 2 bedrijfsgebouwen aardgas vrij hebben gemaakt, hebben wij nu het resultaat dat bij deze gebouwen een één product afname toeslag moet worden betaald. Zowel informatie van de overheid als van de energieleverancier geven hierbij geen oplossing!"
- "de 'Overheid' bepaald [en wie bepaald : betaald !] , dus kan ik wachten tot dat er een nieuwe oplossing door de 'overheid wordt aangeboden'.. Zij hebben meer dan 50 jaar lang er elk jaar miljarden, miljarden, miljarden-den-den-den aan verdiend. Nu er problemen ontstaan is het hun verantwoording en moet en niet geprobeerd worden om het door te schuiven / af te schuiven naar de burgers .
- "GEEEN want niet nodig en veel te kostbaar en onbetaalsbaar en vooral onnodig. wat een onzin zeg"
- "onze woning is al 10 jaar aardgasvrij"
- "Er is geen dringende noodzaak en wij leven al heel milieuvriendelijk: veel biologisch eten, nauwelijks reizen en geen kinderen"
- "ik heb eigenlijk geen idee hoeveel het uiteindelijk gaat kosten. Er zijn grenzen"
- "ik wil een hibridwarmtepomp aanschaffen , maar als het dorp gasvrij wordt wat moet ik dan met een hibridverwarming ik ga er vanuit dat het gas gewoon blijft bestaan - via Noors / Russisch gas"
- "waarom wordt de prov groningen niet als eerste prov aangesloten op waterstof.Dat is namelijk eenvoudig te realiseren ,via bestaande gasleidingen .Een nieuwe brander in de cv ketel en klaar.In Wagenborgen"
- "mijn huis is gebouwd in 1910. enkelsteens muren! dak en ramen zijn van isolatie voorzien. de kruipruimte onder de vloer laat daar geen werkzaamheden toe om te kunnen isoleren. dit vind ik onbevredigend."

Wat is/zijn voor u de belangrijkste reden(en) om uw bedrijfsgebouw niet aardgasvrij te maken?

(Zie ook pagina 13 in het rapport)

Anders, namelijk (13 antwoorden):

- "Geld"
- "Niet"

- "Het bedrijfsgedeelte is al gedeeltelijk verduurzaamd, spouwmuurisolatie, geïsoleerd dak, trippel glas, vloerverwarming."
- "Nvt"
- "werken er aan"
- "nvt"
- "Heb ik niet"
- "Ben er op tegen"
- "Gas is nodig als achtervanger, 100% energie opwekken is nu niet haalbaar"
- "zonne- en windenergie zijn niet milieuvriendelijk. Kernenergie zou de oplossing zijn"
- "Graag kleine windmolen bouwen maar gemeente werk nog niet mee."
- "Dat je geconfronteerd wordt met een één product toeslag!"
- "nvt geen gasaansluiting"

Bijlage 2E: Toelichtingen bij Zorgen

Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar aardgasvrij wonen?

(Zie ook pagina 16 in het rapport)

Anders, namelijk (102 antwoorden):

- "Eigenlijk al bovengenoemde keuzes"
- "Of mijn huis (bouwjaar voor 1900 ergens) hier wel helemaal geschikt voor is"
- "Beschikbaarheid van bedrijven die de werkzaamheden uit kunnen voeren"
- "Onbetrouwbare overheid"
- "Continuïteit electriciteitsnet"
- "Of het aansluit bij de plannen van de gemeente"
- "Voor Waterstofgas ben ik afhankelijk van de overheid."
- "de financiële haalbaarheid voor minima"
- "Of de overstap überhaupt haalbaar is voor mijn woning"
- "Of de overheid (die straks weinig meer verdient aan fossiele brandstoffen) de burger op een andere manier gaat belasten. Waar nu de stimuleringsmaatregelen uit de kast worden getrokken wordt straks de burger op een andere manier gepakt."
- "Ik maak mij geen zorgen, ik ga het niet doen. Bij verplichting ga ik de juridische strijd aan. Vertrek naar een andere gemeente of het buitenland zijn ook opties."
- "Zoals al eerder aangegeven zet in op waterstof als energie gemeente"
- "hoe zit het met alternatieven die in ontwikkeling zijn zoals waterstof"
- "De financiële kant er van. Heb niet de middelen daarvoor"
- "Of de woningstichting wel genoeg geld heeft om dit te realiseren"
- "meer ruimte nodig voor installaties"
- "wat is de garantie dat zonder aardgas de verwarming ed blijft werken (afhankelijkheid van elektriciteitsnet)"
- "grote kans dat Wierden en Borgen dan besluit mijn woning te slopen"
- "Of er over nagedacht is als iedereen het gaat doen .is er dan wel voldoende mankracht om de omschekeling te kunnen maken en is jet alternatief betaalbaar en beschikbaar"
- "Of we straks wel voldoende stroom hebben voor al onze prachtige plannen."
- "Er zijn zoveel ontwikkelingen dat we niet weten wat nu verstandig is."
- "Gaan we niet te lang wachten en gaan we plotseling op het laatst allemaal tegelijk willen veranderen"
- "Door het plaatsen van b.v. motoren t.b.v. geothermische verwarming. Dus geluidshinder !!!"
- "Of het kan bij een ouder huis (1891)"
- "ik wil graag betrokken worden bij de keuze"
- "Of "Wierden en Borgen" wel mee zal werken"
- "Betrouwbaarheid van een nieuw systeem"

- "Onduidelijk is hoe individuele initiatieven zich tegen de collectieve initiatieven gaan verhouden"
- "Heb geen financiële middelen om ook maar iets aan te passen"
- "ik wil wel van het gas af, maar het verwijderen van de meter kost een kapitaal"
- "Woke geneuzel"
- "Het koken van vlees op hoge temp. Zal niet goed lukken door fluctuerende temperaturen."
- "Of ik dan automatisch vloerverwarming moet nemen (en daarmee een harde ondergrond in de kamer)"
- "Alle bovenstaande"
- "Keuzevrijheid om onafhankelijk te blijven"
- "Of dit allemaal wel helpt, er is veel meer voor nodig voor een beter wereld voor onze kinderen later"
- "Als er geen gas meer wordt geleverd is de vraag naar stroom te hoog in verhouding tot de productie en kunnen de netwerken het ook niet aan. Atoomenergie is iets om over na te denken."
- "Wij wonen in een halfsteens gebouwd huis van 1915, deze is onmogelijk om goed te isoleren."
- "Geen zorgen. We zijn al aardgasvrij en leveren zelfs elektriciteit terug."
- "elektriciteit is niet betrouwbaar"
- "Ik maak me zorgen dat ik mijn huis uit moet voor die verbouwing, dat wil ik niet. zie ik niet zitten."
- "Of de woningcorporatie welwillend is. Tot nu toe zijn al mijn voorstellen afgewezen."
- "Waterstofgas gebruikt gaat worden, en kosten gasloos verwarmen"
- "Of ik een betrouwbaar en blijvend betaalbaar systeem kan realiseren"
- "wat de beste maatregelen zijn. Veel (bv warmtepomp) is nog in ontwikkeling. Goede onafhankelijke voorlichting en begeleiding is wenselijk."
- "Niet"
- "Of ik wel subsidie kan krijgen, maar dat zal wel weer niet"
- "ik wil helemaal geen overstap, dus maak mij geen zorgen over het hoe en wat."
- "meewerking woningbouw"
- "Al aardgasvrij"
- "wat ik als huurder kan doen"
- "enkel groene stroom is bij geen zon/wind landelijk niet voldoende. Wordt het dan ook kernenergie ingezet??"
- "dat er geen alternatief blijft. bijv hybride cv, gasgestookt naast een alternatief"
- "Of het voor ons wel financieel haalbaar is."
- "geen zorgen over maken vooral"
- "Als men voor 100% afhankelijk is van electriciteit is men heel kwetsbaar."
- "Of het belangrijkste ; "het fors/grootschalig beperken van het totale energieverbruik" niet ondergeschikt raakt!"
- "Geschiktheid van woning"

- "Ik bouw een nieuw huis en vind het jammer dat ik geen keuze heb om gasleiding aan te leggen. Als in de toekomst blijkt dat waterstofgas de oplossing is en dat via de vestaande infrastructuur kan dan vis ik achter het net omdat we geen aansluiting hebben. Om dan wel een aansluiting te krijgen zal vast erg duur zijn. Het is jammer dat hier niet over nagedacht wordt. Elders in Nederland proeven zijn al wijken die verwarmt worden met waterstofgas dat via de vestaande infrastructuur gaat. Er is dan alleen een andere cv ketel nodig"
- "Ingezet wordt op stroom, maar er moeten eerst betaalbare accuus komen en ik hááááát windmolens"
- "als de overheid de burgers wil verplichten om over te stappen naar , komen ze maar met een onderbouwing hoe ze(de overheid) dat willen financieren!"
- "Heb ik niet"
- "uit onderzoek blijkt dat je geen keuze hebt in de leverancier, en nog steeds de dure energie kosten moet betalen. Net zoveel of meer dan iemand die gas en stroom krijgt"
- "beperkingen door monumentstatus"
- "hoe ver is men met ontwikkeling waterstof"
- "Combinatie van meerdere antwoorden"
- "Dat ik eerlijk en onafhankelijk advies krijg. Nog geen 3 jaar geleden waren onze ketels aan vervanging toe en hebben we een grote installatie bedrijf in Uithuizen om eerlijk advies gevraagd over al of niet gasvrij. Dat was volgens het bedrijf nog lang niet nodig, gewoon op gas was volgens hem de beste optie! NEE DUS!!!"
- "of er een goede manier is om ons huis geschikt te maken voor aardgasvrij"
- "Verhoging van de huur wegens aangepast energielabel. Kosten besparing zla mogelijk niet de moeite waard zijn. Een serieuze reden voor veel huurders om hun woning niet te verduurzamen."
- "Waterstof"
- "Of het wel aanslaat bij de plannen van de res van de gemeente"
- "Of de gemeente een positie inneemt waardoor duidelijk wordt waar de ontwikkeling naar toe gaat"
- "Huurhuis"
- "Asbest"
- "Monumenten komen niet in aanmerking voor veel opties"
- "Zie mijn vorige antwoord."
- "Nu directe luchtverwarming met HR luchtverwarmer, waterstofgas enige oplossing?"
- "Vooral in onze gemeente zullen de mensen massaal gaan bij stoken met houtkachels. Gas + radiatoren geven snel voldoende warmte. Bijvoorbeeld: 's nachts de verwarming uitzetten doe je niet met vloerverwarming, tenzij je een manier hebt om 's ochtends je huis snel op temperatuur te brengen. dit kan met systemen op stroom of met een houtkachel. In deze gemeente gaat de houtkachel het winnen."
- "Wat de beste manier is om te verwarmen"

- "Alle bovenstaande!!!!!! Maar mag maar 3 opties aanvinken"
- "Hoe moeten we dit doen in een slecht geïsoleerd huis."
- "huis niet geschikt voor warmtepomp om voldoende warmte binnen te krijgen"
- "of er wel genoeg groene stroom geleverd kan worden door het netwerk"
- "Alles hier boven. Wij hebben in huis de ruimte niet voor een warmte pomp installatie wonze woning moet grondig verbouwd worden voor het überhaupt rendabel zou kunnen zijn. Daarnaast maken vooral de goedkopere versies veel lawaai zou niet blij zijn als de burens die plaatsen daarnaast vraag ik mij af of ons energie netwerk überhaupt geschikt is voor iedereen gastvrij wonen en een elektrische auto voor de deur. Tevens zijn de kosten voor een warmtepomp hoog"
- "Ik zou niet weten hoe het kan"
- "Oud huis 1906"
- "een deskundige beweerde dat het voor onze bungalow niet kan?????"
- "Oh het lichtnet het aan kan als iedereen alles doet met stroom"
- "De mogelijkheden in beschermd dorpsgebied."
- "Ik speel geen rol. In 2050 zal ik er niet meer zijn. Daardoor zijn de keuzemogelijkheden voor mij abstract, ook al omdat ik in een huurhuis woon."
- "Wij wonen in een oud karakteristiek pand. Wij hebben 2 installateurs naar mogelijkheden tot overstap naar een (evt. hybride) warmtepomp gevraagd. Beiden kwamen tot de conclusie dat geen van beide hier mogelijk is."
- "overlast in de buurt van de warmtepomp we wonen tussen huurwoningen"
- "Men wil te veel. Je kan in Nederland niet zoveel panelen en windmolens bouwen dat er energie wordt verbruikt. We moeten gewoon over op waterstof. Hier moet men zich eens echt in verdiepen. Er hoeft maar een kleine aanpassing te komen om dit door het gas netwerk te krijgen."
- "of de woningbouwcorporatie mijn huis niet liever sloopt dan het te verduurzamen"
- "niet financieel haalbaar voor mij"
- "Zonnepanelen kunnen niet hergebruikt worden vervuiling"
- "de bekende 55graden test (max. temp verwarmingsketel) faalde"
- "één product toeslag"
- "de 'overheid' was / is/ en blijft uiteindelijk verantwoordelijk , zij willen bepalen [en wie wil bepalen moet ook betalen], laat mij maar zien met wat voor oplossing zij komen !"
- "alle redenen die je maar kan bedenken plus waarom meedoen aan onzin en klimathype/ groene leugens etc. onjuist voorspiegelen van informatie nut noodzaak etc"
- "eigenlijk gelden alle antwoorden wel in min of meerdere mate"
- "hoe overstappen op aardgas mogelijk is als het huis er niet geschikt voor is"

Waarover maakt u zich het meest zorgen, als het gaat om de overstap naar een aardgasvrij bedrijfsgebouw?

(Zie ook pagina 17 in het rapport)

Anders, namelijk (9 antwoorden):

- "Niet"
- "Zie vorig antwoord, wat voor de woning geldt, geldt ook voor het bedrijfsgebouw."
- "Een warmtepomp kan de producten niet verwarmen"
- "Heb ik niet"
- "Kosten, tijdsbestek waarin de omwenteling geacht wordt plaats te vinden, te weinig bekend over ontwikkelingen waterstof als brandstof"
- "We zijn een cafetaria/lunchroom we gebruiken een bakwand op gas ,een goede elektrische is nu nog in ontwikkeling ."
- "Hoe moet dit opgepakt worden."
- "één product toeslag"
- "nvt"

Bijlage 2F: Toelichtingen bij *De eerste stap*

Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van huizen?

(Zie ook pagina 18 in het rapport)

Anders, namelijk (64 antwoorden):

- "Alle genoemde keuzes"
- "Afspraken nakomen"
- "Kwaliteit electriciteitsnet"
- "Samen met een 'coach' bekijken wat voor jou persoonlijk de beste/financieel haalbare/ efficiënte oplossing is."
- "Voor oude huizen (karakteristieke panden) moet een passende regeling komen"
- "de financiële haalbaarheid voor minima"
- "Financieele ondersteuning gemeente/overheid"
- "Dat we pas 'overstappen' als er een volwaardig alternatief is. Het moet geen wedstrijdje verplassen van politici worden."
- "Hou op met ideologische dwang op vrije burgers"
- "dat geen warmtenet wordt opgedrongen"
- "inzetten op waterstof"
- "Dat er genoeg geld is om het ook echt te gaan doen"
- "Voor eigen huis bezitter is het wel erg duur om woning te isoleren"
- "goede subsidiemogelijkheden"
- "Welstand commissie opdoeken door hun denken en doen zijn dingen niet haalbaar"
- "Financiële middelen"
- "Gelul"
- "Dat de plaat op de temperatuur blijft die je invoert"
- "Op alles. Maar het beste is om dit gewoon niet op te leggen aan de burgers. Laat ieder voor zich beslissen."
- "Keuze vrijheid om onafhankelijk te blijven"
- "Dat er een echt goed en betaalbaar alternatief voor handen is. Warmtepomp is geen goed alternatief."
- "Wij wonen in een van halfsteens gebouwd oud huis van 1915, dat is onmogelijk goed te isoleren ."
- "elektrisch betrouwbaar maken"
- "dat ik niet naar een andere woning moet"
- "electric is geen optie, want hoe wordt de elctriciteit gemaakt in de centrale?? Van gas, kolen?? of waterstof."
- "Of gebruik waterstofgas mee wordt genomen in de oplossing"
- "Of er financieel bijgedrage kan worden in vorm van subsidie oid"
- "Brandgevaar, onteigening boerenland en andere natuur bv wadden of Noordzee. Door een eiland graven"
- "Er moet nergens op gelet worden: er moet niet aardgasvrij gemaakt worden."
- "Een tegemoetkoming in de kosten"

- "dat is voor iedereen verschillend, dus geen antwoord dat voor allen geldt"
- "dat er voor alle inwoners diverse opties zijn om te verduurzamen. Bijv. door aan te sluiten bij een cooperatie of een wijkinitiatief"
- "Maak het interessant voor bewoners "offer you can't refuse""
- "Al van het gas af"
- "eerst maar es zorgen dat de bevingsellende fatsoenlijk tot een goed einde wordt gebracht"
- "Een waterstof CV ketel zou ook een goede oplossing zijn, zodoende blijft het bestaande infrastructuur van gasleidingen intact"
- "als velen over gaan op een elektrische installatie,inductie, auto opladen dat dan het netwerk dit niet aan kan"
- "Zie vorige vraag, bij anders."
- "Elektriciteit moet ook worden opgewekt; HOE!"
- "financiering door de overheid!"
- "We zijn druk bezig, echter het is een oud en groot huis en dat kost veel geld en duurt daarom (te) lang"
- "Heb ik niet"
- "Dat subsidieregelingen eerlijk verdeeld worden. Postcode 9974 is uitgesloten van de regelingen van het NCG. Het Hogeland laat 9974 in de kou staan."
- "Combinatie van bovenstaande factoren"
- "Dat de overstap voor een ieder betaalbaar is en dat er goed en onafhankelijk advies wordt gegeven! Géén adviseurs namens bedrijven welke hier aan gaan verdienen!"
- "Zonnepanelen beschermt dorpsgebied worden toegestaan op ideaal dak"
- "per huis kijken naar de beste optie"
- "oude netwerk gebruiken voor waterstof."
- "Zoals eerder genoemd, dat de woningbouw niet meer gaat verdienen omdat huurders groene keuzes maken."
- "Aardgasvrij is NIET de oplossing"
- "transparantie in de gemeentelijke besluitvorming"
- "Dat het toekomstbestendig is, zowel voor de inwoners als in het grotere perspectief. Groningen is aangemerkt als leider in de waterstof ontwikkeling. Kijk welke mogelijkheden dit biedt voor onze gemeente."
- "Het stroom net. Zoals het er nu voorstaat zal er veel moeten gebeuren. erg veel (oude) huizen zijn nog lang niet geschikt om te verwarmen zonder gas en zullen dat ook nooit zijn. Er zal elektrisch moeten worden bijgestookt. het zal een enorme impact hebben op ons stroomverbruik- daar is onze infrastructuur domweg niet klaar voor in 2050. (Tenzij we een kerncentrale neerzetten; dat lijkt de enige optie om de groene energie verantwoord aan te vullen zonder fossiele brandstoffen)."
- "Alle bovenstaande..."
- "Niet"
- "Verdiend dit echt de hoogste prioriteit? Eerst isoleren, energiecentrales vergroenen, ..."

- "Eerlijke manier, dus voor iedereen mogelijk moet zijn"
- "Mijn huis is van bouwjaar 1927. Veel huizen in onze straat zijn oud. Daar zou meer advies over moeten worden gegeven."
- "Over sommige van deze opties heeft de gemeente niks in te brengen dus snap niet dat dit 1 van de opties is. Daarnaast boeit het de gemeente weinig hoeveel overlast er is van werkzaamheden aanzien ze zelf daarvan genoeg veroorzaken"
- "Dat het huis er geschikt voor is."
- "Is de techniek al voldoende doorontwikkeld om nu de overstap te maken naar bijv warmtepomp."
- "Dat er geen hout- en palletkachels in woningen worden geplaatst. Dit is zeer slecht voor het milieu en onze gezondheid."
- "Interesseert me totaal niet!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!"
- "alle antwoorden op deze vraag gelden in min of meerdere mate"

Waar moet vooral op gelet worden bij het aardgasvrij maken van bedrijfsgebouwen?

(Zie ook pagina 19 in het rapport)

Anders, namelijk (5 antwoorden):

- "Gelul"
- "zie vorige antwoorden. (wonen en werken in hetzelfde gebouw)"
- "Dat er een alternatief voor gas is die werkt"
- "Heb ik niet"
- "nvt"

In het hele land wordt begonnen met aardgasvrij maken van dorpen en wijken. In Het Hogeland willen we dat ook doen. Wij vinden het belangrijk dat samen met bewoners te doen. In welke dorpen of wijken vindt u dat we moeten beginnen? In dorpen of wijken...?

(Zie ook pagina 20 in het rapport)

In dit dorp/deze wijk (vermeld a.u.b. ook waarom) (73 antwoorden):

Antwoorden zijn gecategoriseerd naar de woonplaats die eerder was opgegeven. Dit is dus niet per definitie het dorp / de wijk waar de respondent vindt dat begonnen moet worden.

Buitengebied

- "In Doodstil, klein beginnen en daarna groot uitrollen. Hier is geen huis gelijk en allemaal vrijstaand dus maatwerk nodig. Mooie uitdaging met positief gestemde inwoners."
- "Schouwerzijl. Kleinschalig. Wordt een goede referentie."

- "Voortrekkersrol!"
- "Westernieland. In combinatie met nog te verbeteren/vervangen rioolstelsel en wegverbetering"
- "Westernieland. Kan gelijktijdig uitgevoerd worden met riool en wegverbetering"
- "Buitengebied kent relatief veel woningen (boerderijen) met een groot volume en relatief oude gebouwen. Hier is veel te bereiken!"
- "Doodstil, buitengebied"

Adorp

- "Adorp, relatief klein beheersbaar en overzichtelijk kan als voorbeeld dienen"
- "Adorp"
- "Omdat ik er woon: Adorp"
- "Adorp, sluit ook aan bij de nieuwbouw op het oude voetbalveld en de aardgadvrije (nog te bouwen) woningen"

Baflo

- "Baflo, omdat ik belangstelling heb voor aardgasprijs wonen"

Bedum

- "Bedum"
- "Dichtbij is een gaspit die gebruikt kan worden voor warmtemeter."
- "Prima rendement"
- "Iedereen wil zijn steentje bijdragen aan een goed en zuinig belastbaar milieu"

Eenrum

- "Uithuizen. Dat is toch al de meest ellendige plek van het land"
- "Eenrum is een compact dorp met enig volume"
- "omdat de energiekosten op de hier nog steeds gebruikte (ouderwetse!) gas-gestookte installaties erg hoog zijn en het rendement - mede door het gebrek aan isolatie - erg laag is."
- "Eenrum, mijn woonplaats"

Hornhuizen

- "In Hornhuizen, waar veel inwoners zich grote zorgen maken om het klimaat en ook bereidwillig zijn om hier iets mee te doen. Een ideaal dorp om een proef mee uit te voeren."

Houwerzijl

- "Houwerzijl is klein en compact en zou héél goed kunnen functioneren als voorbeeld."

Kantens

- "Omdat kleine dorpen ook wel eens eerst aan de beurt mogen zijn"
- "Wil graag op kort termijn een gasloos huis mits dit haalbaar is"

- "In de Kooistraat in Kantens. Alle huizen gaan weg ivm aardbevingsschade."
- "Kantens omdat wij hier wonen"

Kloosterburen

- "kloosterburen"

Leens

- "per dorp en per woning"
- "Slecht geïsoleerd. Vloer nu al ijskoud."
- "Leens"

Onderdendam

- "Voorbeeld voor omliggende dorpen"
- "Een mooi voorbeeld dorp en we hebben al zoveel last van al dat verkeer"
- "Ik meen te hebben vernomen dat Onderdendam in aanmerking kon komen om als proeftuin dorp te fungeren. Dit klinkt aantrekkelijk en is voor een pro actief dorp als de onze zeer geschikt"

Oudeschip

- "Oudeschip, om de simpele reden dat daar ook wel eens wat gedaan mag worden voor het dorp"

Roodeschool

- "Hier wordt een nieuwe school gebouwd aan de Zusters Kortestraat ik ga er van uit dat deze nieuwe school niet meer op gas gaat stoken maar op duurzame energie dit kan een goed initiatief zijn om de huurwoning aan de Zusters Kortestraat ook gelijk meenemen in dit traject."

Rottum

- "roottum, klein en behapbaar"

Sauwerd

- "Eemshaven omwille van de kolen- en gascentrales"

Uithuizen

- "Nieuwbouw wijken waar het enigszins gemakkelijk is om te realiseren."
- "Als je met de lage inkomens begint bespaar je als gemeente zelf ook veel geld dus huurhuizen juist eerst aanpakken dat is het makkelijkst omdat dat vaak rijtjeshuizen zijn of appartementencomplexen"
- "Hier zijn al meerdere (huur) woningen voorzien van warmtepompen etc"
- "Uithuizen (west), bij ontwikkeling plan nieuwbouw Maarweg, dit al aangekaart..maar is verder niet opgepakt."
- "Uithuizen, koopwoningen en financieel ondersteunen. Woningbouwstichting moet dit voor de huurders op zich nemen."

- "Oud huis 1906"
- "Dit ivm het afbreken van de huizen binnenkort en totale nieuwbouw in deze wijk"

Uithuizermeeden

- "Uithuizermeeden kan als pilotdorp worden aangewezen in de gemeente. In onze wijk kunnen zowel eigen als huurwoningen tegelijk opgaan en ervaringen vanuit beide categorieën worden opgedaan voor het vervolg."
- "Omdat er in 2014 al groot onderhoud zouden worden gepleegd wat nooit is gebeurd"
- "Hoe eerder hoe beter"

Ulrum

- "het zou mij rust geven, dan heb ik het maar gehad, omdat ik zelf geen idee heb om het op te pakken"
- "Ulrum/zoutkamp, omdat we met uitzondering van alle omliggende dorpen met aardbevingsschade niet gecompenseerd zijn met een subsidie van 10.000 euro"

Usquert

- "Bij appartementencomplexen omdat door de platte daken veel zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Hierdoor kunnen warmtepompen effectiever worden gebruikt"

Warffum

- "Warffum omdat ik daar woon"
- "Warffum, [straat]. Omdat ik er woon, de zon het huis te weinig verwarmd, en het huis al prima geïsoleerd is, waardoor de kosten super laag zijn en snel terugverdiend. Kosten voor mijn huis om van gas af te gaan totaal rond €3500,-.n"
- "Warffum, omdat dit een doorvoer dorp is en zo veel mensen in aanraking komen met gastvrij leven."
- "Warffum, omdat ik er zelf woon, en het dan bewust deel van ben. Ook omdat Warffum veel oude karakteristieke woningen heeft"
- "Warffum, want daar woon ik :)"
- "Warffum"

Winsum

- "Obergum omdat ouwe huizen zijn"
- "Hoofdstraat Obergum. Hier zitten veel winkels"
- "Broek, weinig woningen dus snel zichtbaar welke kinderziekten je tegenkomt"
- "Veel eigen-woningen en vrijstaande huizen. Overlaten aan de bewoners en als overheid enkel stimuleren. Niet per woning mee bemoeien."
- "Winsum omdat er al een wijk van het gas af is"
- "Winsum -Obergum is overzichtelijk"

Zandeweer

- "Doodstil, voornamelijk oudere woningen, met weinig isolatie mogelijkheden. De beide straten en het aantal huizen zouden het een mooi concept voor een proef maken."
- "Doodstil leent zich ideaal voor een project met warmte pomp in combinatie met het Boterdiep."
- "Omdat wij door aardbevingen en achterstallig buurt lage lonen hebben en totaal niet mee tellen."

Zoutkamp

- "Zoutkamp (veel oude huizen die niet energiezuinig genoeg zijn)"
- "9974 helpen, zie voorgaande vraag."
- "Winsum en Eemsum hebben al genoeg geld gehad volgens mij"
- "Zoutkamp. Omdat er aardbevingschade voor komt, maar wij niet in aanmerking komen voor de extra subsidie van €10.000"

Zuidwolde

- "Proeftuin"
- "omdat hier een proeftuinproject is toegekend door het rijk"
- "Zuidwolde altijd al voortrekker geweest"
- "Omdat deze woningen slecht geïsoleerd zijn"

Anders, namelijk (121 antwoorden):

- "Nieuwbouw"
- "Nieuwbouwwijken"
- "Geen idee"
- "Ik denk dat het heel lastig is om dit als gemeente te beïnvloeden. Het aanleggen van een warmtenet zorgt bijvoorbeeld voor een verplichte lock in met de warmteleverancier. Enige wat een gemeente denk ik kan doen is subsidies verstrekken, zorgen dat de infrastructuur gereed is en misschien organiseren dat er bedrijven zijn met de capaciteit om werkzaamheden uit te voeren"
- "Begin met isoleren van huizen. Bij voorkeur van mensen die niet daadkrachtig zijn. Help die! Isoleren is echt stap 1."
- "Buitengebied. Minder kosten naar het leidingenwerk. Meer ruimte voor andere opties naast warmtepomp. Zoals kleine windmolens. Mooi test project"
- "Geen idee"
- "Eerst de nieuwe wijken, dan de oude wijken in Bedum. Bij oude wijken heeft men weinig ruimte voor installeren."
- "Eerst luisteren naar bewoners die al een update aan hun huis en ervaringen hiermee hebben"
- "dat er niet iets door je strot geduwd wordt en vervolgens veel duurder uit bent en in de schulden komt"
- "Nieuwbouw"

- "In oudere waar de meeste winst te behalen is. Dus geen woningen van na 2000, maar bijvoorbeeld woning van voor 1930."
- "Nergens"
- "Nergens"
- "Niet aan beginnen, het is een kansloos model. Er is nog voor honderden jaren gas. Kernenergie (traditioneel) of de in ontwikkeling zijnde thorium centrales bieden een alternatieve route. Stop met de kleuterschoolmodellen als windmolens en zonneparken. Wat gaat u met het afval van deze apparaten doen na 10-15 jaar?"
- "Per dorp (woonkern) bekijken"
- "geen idee. Ik heb een keer gehoord dat huizen uit de jaren '60 alleen tegen erg hoge kosten (tien duizenden euro's) voldoende zijn te isoleren om zonder aardgas te kunnen. Gezien mijn leeftijd verkoop ik het huis dan liever."
- "Geen voorkeur"
- "In wijken die nog gebouwd moeten worden"
- "niet te hard van stapel lopen. eerst systeem kiezen."
- "waar inwoners met een beetje hulp zelf maatregelen willen treffen"
- "kan ik niet over oordelen"
- "Niet dwingend, alleen op persoonlijk initiatief."
- "Makkelijk praten"
- "Waterstof door bestaand gasnetwerk aanbieden"
- "dat overgaan naar aardgas wonen is nu al mislukt"
- "Iedereen moet gelijke kansen krijgen"
- "Niet mee beginnen"
- "Nergens, aardgas is de ideale transitie brandstof."
- "weet niet."
- "Waar komt de warmte weg dan?"
- "Gemeente dient te faciliteren maar van bovenaf opgelegde maatregelen creëren geen draagvlak."
- "het voordeel voor zowel milieu als portomenee aantonen"
- "Laten we eerst versterken...., geeft al genoeg sores"
- "Gelul"
- "Bij de oude woningen omdat de oplossingen hiervoor niet eenvoudig zijn. Als deze als laatste aan de beurt zijn is er waarschijnlijk geen budget meer om iets te doen."
- "Nergens. Echt niet. Zorg eerst dat de armoede onder de burgers wordt aangepakt. Het woningtekort, nog zo 1. Sociale voorzieningen.. Ik schud ze zo uit mijn mouw, waar al dat geld beter besteed aan kan worden."
- "Aardgasvrijeprojecten mislukken nu vaak"
- "Dit gaat allemaal te snel! Geen goed alternatief, het stroom netwerk kan het niet aan en zonnepanelen en molen wieken kunnen niet worden afgebroken (het nieuwe asbest)"
- "Waar mensen willen. Wel jammer dat de voorlopers straks geen subsidie of vergoeding krijgen"

- "niet"
- "als er persé aardgasvrij moet komen (ik vind van niet), dan overal eerder beginnen dan in Adorp"
- "geen idee. als ik m'n huis maar niet uit hoef"
- "Er is niet één oplossing voor allen. Betrek inwoners erbij die de stap al gezet hebben. Aardgas vrij is simpel als je het wil. maak een rekenmodule, zodat je echt de juiste kosten kunt uitrekenen."
- "1e: Samen.... wordt gewoon opgelegd, 2e: Politiek onbetrouwbaar, 3e: eerst gasproblemen in Groningen oplossen."
- "Plek die representatief is voor meer gebieden in de gemeente zodat de ervaring gebruikt kan worden op andere plaatsen."
- "Huizen die slecht zijn geïsoleerd, enkel glas en waar veel winst is te behalen"
- "Bij nieuw te bouwen huizen"
- "Nieuwbouwwijken alleen aardgasvrij toestaan"
- "Weet ik niet"
- "Waar het effect groot is (dus niet beslist voor relatief weinig geld!!! Er is genoeg geld, zie de corona-ondersteuning)."
- "U moet nergens beginnen. Kansloze operatie, geldverspilling."
- "gezien de vragen, lijkt er al een visie te zijn. niet bepaald aanvaardbaar bij een enquête over visie ontwikkeling."
- "Waar de meeste mensen positief zijn over de omslag"
- "Waar mestvergisting realiseerbaar is voor het produceren van biogas, waarmee een warmtenet kan worden gerealiseerd"
- "De hoofdkabel stroom in straat is te licht voor de lucht/warmtepomp dat word een groot probleem in de toekomst"
- "Zorg dat er een waterstof netwerk komt, scheelt een hoop hak en breekwerk"
- "Ik vind dat eerst geïsoleerd moet worden en dan pas kijken naar aardgasvrij maken of andere maatregelen. Die keuze staat er niet bij. Je kunt moeilijk woningen die slecht geïsoleerd zijn maar meteen van het aardgas afhalen. en dan dure warmtepomp? Ik weet dat niet goed genoeg."
- "Waar bewezen effectieve maatregelen mogelijk zijn. Een warmtepomp vind ik nog niet bewezen, want de stroom behoefte en -kosten zijn dubieus; het kost een heleboel geld als je verwarming bij jou volledig elektrisch moet en het stroomnet is er nog niet klaar voor."
- "in een plaats waar grote variatie aan woning types en bouwjaren zijn. Hierdoor is het ook een leerproces voor het gehele aardgas vrij maken."
- "waar huizen goed geïsoleerd zijn."
- "Heel gewoon aardgas gebruiken want een alternatief voor redelijke verwarming en prijs is bij de gemeente niet te krijgen. Ben klant bij ESSENT en niet bij een of andere"
- "waar grote stappen gezet kunnen worden bijv blok- of wijkverwarming"
- "waar motivatie of behoefte het grootst is"
- "Geen overstap hoeven maken"
- "nieuw te bouwen huizen, bedrijfspanden"

- "het maakt ons niet uit."
- "In de kleinere dorpen. In de grote dorpen wordt al genoeg (onnodig) geïnvesteerd!"
- "Goede keuze van plaats van aanleg van zonnepanelen en zo weinig mogelijk windmolens"
- "Niet"
- "Beslis niet voor een ander!"
- "Zo snel mogelijk overal tegelijk beginnen"
- "niet belangrijk, als de hele gemeente maar wordt aangepakt"
- "Dat weet ik niet goed. Het eerste antwoord ligt voor de hand, maar misschien is het beter te beginnen bij het meest ingewikkelde. Monumenten, beschermde dorpsgezichten, maar dat hangt helemaal af van de oplossing. Nederland heeft het grootste, belangrijkste gasnetwerk dat er bestaat. Ik hoop dat waterstof de oplossing kan zijn."
- "Geen idee"
- "Waar veel interesse is en draagvlak"
- "Ver van mijn huis"
- "Waar de wil hoog is"
- "Ik denk dat de gemeente eerst in overleg moet gaan met de inwoners per wijk. Warmtenetten moeten we niet willen; geeft overal veel gedoe en ontevredenheid bij de bewoners. De exploitanten hebben een monopoliepositie"
- "Geen onderscheid maken, krijg je weer gezeur van, waarom niet in mijn dorp"
- "Niet"
- "Hoe zoeken jullie contact met ondernemers in deze kwestie"
- "Geen idee"
- "Wij wonen hier op de gasbel van Nederland, maar de baten gingen altijd naar het westen. Dus het lijkt me duidelijk waar men nu zal moeten beginnen met het aardgasvrij maken van woningen"
- "Gezamenlijke aanpak"
- "Liefst grootschalig aanpakken, iedereen moet kunnen meedoen"
- "weet ik niet"
- "Voornamelijk starten in woningen waar bewoners zelf al geïnvesteerd hebben in isolatie e.d."
- "Gezinnen met lage inkomens zijn vooral belangrijk. Als ik meer te besteden had, vond ik het absoluut niet erg om te investeren in duurzaamheid, zelfs in een huurwoning."
- "Waar de meerderheid van de bewoners instemt"
- "In nieuwe woonwijken"
- "Lijkt al te worden voorgesorteerd op een collectief warmtenet! Hoe zit het met de andere opties??"
- "geen mening"
- "(waterstof)Gasaansluiting moet blijven."
- "Als men dit wil"

- "Dorpen en wijken die het meest te lijden hebben van bevingschade door gaswinning"
- "Alle huizen moeten de kans krijgen om dit te realiseren, ik denk dat ook iedereen dat graag wil maar het financieel niet kan bewerkstelligen. En dan is ook nog de vraag of de woning geschikt is om over te stappen."
- "Overal waar bewoners renoveren of andere verbeter maatregelen treffen"
- "Voor iedereen tegelijk bereikbaar"
- "Waar uit onderzoek blijkt dat de grootste kans van slagen blijkt: infrastructuur, motivatie bewoners, financiële middelen, etc"
- "Dorpen en wijken die het meest te lijden hebben gehad van aardbevingen door gaswinning."
- "Zo lang mogelijk uitstellen, aardgas is schonere energie dan bijvoorbeeld energie die met biomassa wordt geproduceerd"
- "Geen interesse"
- "Niet"
- "Het buitengebied, moet niet vergeten worden!"
- "Geen idee"
- "Sowieso in alle nieuwbouw zou het verplicht moeten zijn om aardgas vrij te bouwen."
- "men is toch al begonnen in Zuidwolde?"
- "Stoppen met die onzin"
- "Oude woningen."
- "Geen idee"
- "Geen idee"
- "niet in mijn wijk - ik kan wat dan ook financieel NIET opbrengen"
- "Waar de bereidheid groot is."
- "Wijken met goed geïsoleerde woningen. Andere wijken eerst focus op isolatie ipv aardgasvrij maken"
- "Geen idee"
- "Nergens, de energie transitie is veel te duur en de milieu winst valt in het niets in vergelijking met andere wereld delen. (china) Nederland gaat de aardbol niet redden!"
- "Het moet voor alle inwoners realiseerbaar zijn. Zeker voor de inwoners met een smalle beurs. De energietransitie naar duurzame bronnen is voor mij een must. Iedereen moet daar aan deel kunnen nemen. Ik zie nu al in mijn directe omgeving dat mensen die het kunnen betalen van het gas of zijn, terwijl mensen die de financiële middelen niet hebben worden geconfronteerd met hoge energiekosten. Vandaar dat ik van mening ben dat de energietransitie een overheidstaak is, waaraan iedere inwoner aan deel kan nemen. Particuliere initiatieven zijn prima, maar niet voor iedereen haalbaar. En de opdracht is om geen gebruik meer te maken van fossiele brandstoffen. We hebben als eens een landelijke transitie gehad, van kolen naar het gas. Deze landelijke transitie is prima verlopen. Maar in een politieke cultuur van ieder voor zich.....?????"
- "NERGENS WANT TOTALE WAANZIN"

- "in dichterbewoonde dorpen/wijken"
- "Met waterstof de overstap in namelijk de goedkoopste manier. maar ja in de Eemshaven wordt al een fabriek gebouwd maar dat gaat natuurlijk weer naar de grote fabrieken in het westen. Groningen wordt weer vergeten om als eerste aan te sluiten. In Groningen wordt geëxperimenteerd met proeftuinen, waarvan men niet weet of het werkt."

Bijlage 2G: Toelichtingen bij *Energiecoöperatie*

Is er een energiecoöperatie in uw dorp?

(Zie ook pagina 21 in het rapport)

Antwoorden zijn gecategoriseerd naar de woonplaats die eerder was opgegeven.

Ja, namelijk (164 antwoorden):

Buitengebied

- "EC Durabel"
- "Energie van Ons"
- "Energiek Onderdendam"
- "EIK"
- "samenwind"
- "Energie van ons"
- "Durabel"
- "EIK ofzo"
- "Niet in het dorp zelf, maar de Hoglandster Energiecoöperatie reikt ook tot hier"

Baflo

- "?"
- "Winsum duurzaam"

Bedum

- "Duurzaam Bedum, maar daarbij ben ik niet meer vrij om mijn energieleverancier zelf te kiezen"
- "Duurzaam Bedum / Energie van Ons"
- "Energiecoöperatie duurzaam Bedum"
- "energiecoöperatie duurzaam Bedum"
- "Onderdendam"
- "Bedum"
- "Duurzaam Bedum"
- "Weet naam niet meer"
- "Duurzaam Bedum"
- "Energie van ons Bedum"
- "Duurzaam bedum"
- "Duurzaam Bedum"
- "Duurzaam Bedum met Energie van Ons"
- "duurzaam bedum"
- "Energie van ons"
- "Duurzaam Bedum"
- "HEC"

Den Andel

- "Den Andel"
- "HEC"
- "ik weet niet hoe de heet"
- "Ik weet de naam niet"
- "den Andel"
- "G"

Eenrum

- "HEC"

Houwerzijl

- "Zon4ons postcoderegeling zonnepanelen. Niet iets anders."

Kantens

- "EIK"
- "EiK"
- "Eik"
- "Eik"
- "Ik geloof EIK"
- "EIK"
- "eik"
- "EIK"
- "eik"
- "Energie Initiatief Kantens - EIK -"
- "EIK"
- "EIK"

Kleine huisjes

- "Kloosterburen"

Kruisweg

- "Hogelandstroom"

Leens

- "Coöperatie windenergie"
- "naam vergeten, wel inde voormalige gemeente de marne"

Mensingeweer

- "Buurt"

Molenrij

- "Hogelandster energie coöperatie"

Onderdendam

- "Weet de naam niet"
- "zonnepanelen op 1 dak"
- "Energiek Onderdendam"
- "energiek onderdendam"
- "Geen idee"
- "EnergieK Onderdendam"
- "EnergieK Onderdendam"
- "Weet ik veel"
- "Energiek Onderdendam"
- "energie onderdendam"
- "weet ik niet"
- "Onderdendam"
- "EnergieK Onderdendam"
- "Zonnepanelen"
- "Energiek Onderdendam"

Oudeschip

- "??????"
- "Energiecoöperatie Oudeschip"
- "energiecoöperatie oudeschip"
- "Ecoo"
- "Nog niet van de grond"

Rottum

- "Naam weet ik niet"
- "met Kantens en Usquert geloof ik."
- "EIK"

Sauwerd

- "Sauwerder power"
- "Ik weet de naam niet"
- "Duurzaam Sauwerd"
- "een coöperatie; ben de naam kwijt"
- "EnergievanOns"
- "Sauwerder power"

Stitswerd

- "Coöperatie EIK e.o."

Uithuizen

- "HEC"

Ulrum

- "Hogelandster energie coöperatie"

Usquert

- "samenwerking met EIK"
- "Energie Usquert"
- "Naam vergeten"
- "samenwerking met Kantens"
- "Energieuq"
- "EnergieUQ"

Warffum

- "niet in mijn dorp maar we zijn lid van een cooperatie, Grunniger Power/energie van ons"
- "warffum werkt"

Warfhuizen

- "Energie van ons"
- "Hogelandster Energie cooperatie"
- "Energie van ons"
- "Bij ons"
- "energie van ons"
- "Grek /VoorOns"

Wehe-den Hoorn

- "Hec"
- "Het Hoogeland"
- "Het hoogeland"

Winsum

- "Ecw"
- "Winsum Duurzaam"
- "Winsum Duurzaam"
- "Een initiatief met zonnepanelen en windmolens postcoderoos"
- "Energie van ons"
- "Winsum Duurzaam"
- "X"
- "Winsum Duurzaam"
- "iets met wind"
- "zonnepanelen + windmolens"
- "Winsum Duurzaam"
- "Winsum Duurzaam"
- "Winsum Duurzaam, WindZon Winsum."
- "Weet de naam niet"

- "winsum"
- "Energiecorporatie winsum"
- "Winsum duurzaam"
- "winsum duurzaam"
- "Ik ben de naam vergeten"
- "Winsum duurzaam"
- "Winsum duurzaam"
- "Windzon"
- "Energie van Ons"
- "Geen idee, niet interessant genoeg"
- "Ik weet de naam niet"
- "Duurzaam Winsum"
- "energievanons"
- "Ja, wij doen eraan mee. Via der Henk Honigh"
- "Winsum duurzaam"

Zuidwolde

- "Naam weet ik niet"
- "Durable"
- "Durabel"
- "enduro"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Kom niet zo op de naam"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "EC Durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Ec durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "EC durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Ecodurabel"
- "Durabel"
- "durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"
- "Durabel"

- "Durabel"
- "Durabel . Werkgroep duurzame energie"
- "DURABEL"

Zuurdijk

- "HEC"
- "zonnepanelen op een boerenschuur, waar meerdere mensen in hebben geïnvesteerd.(is dit een coöperatie?)"

Welke vereniging in uw dorp/wijk zou hierbij betrokken moeten worden?

En waarom?

(Zie ook pagina 21 in het rapport)

(341 antwoorden):

Antwoorden zijn gecategoriseerd naar de woonplaats die eerder was opgegeven.

Buitengebied

- "Apb"
- "Dorpsbelangen Schouwerzijl"
- "Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl"
- "Vereniging dorpsbelangen Schouwerzijl Behartigt alle inwoners, direct bereikbaar."
- "dorpsvereniging"
- "Geen, gewoon bewoners van dorpen zelf."
- "Dorpsbelangenvereniging"
- "PBN Noordwolde."
- "Dorpsbelangen omdat die altijd aan het dorp en direct omgeving denken. En gemeentebelangen omdat die vanuit en om hele gemeente denken."
- "Dorpsbelangen? Die hebben een heel goed netwerk en zijn erg nuchter en genuanceerd."
- "Geen vereniging bekend, hoeft nergens bij betrokken te worden. In 2050 ben ik evt 100+, en dan woon ik naar verwachting hier niet meer. Ik zelf ben niet van plan met zonne/wind energie aan de gang te gaan., veel te veel rompslomp."
- "Er is geen vereniging in mijn omgeving"
- "Vereniging Dorpsbelangen."
- "Vereniging Dorpsbelangen"
- "Geen; graag rechtsreeks subsidie of uitvoering van maatregelen zonder tussenkomst van dorpscoöperatie"
- "VDO dorpsvereniging Oldenzijl"
- "ZED"
- "?"
- "Wat is het buitengebied, een wijk? Weet niet goed hoe jullie dit zien."

- "Dorpsbelangen. Het is een kleine gemeens"
- "Plaatselijk belang Zuidwolde; Durabel; gezamenlijke energiecoöperaties"
- "Sportvereniging, Warffum Werkt"
- "Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl"

Adorp

- "Een nieuw op te richten club. In ieder geval niet dorpsbelangen want die doen weinig voor de inwoners."
- "Dorpsbelangen Adorp"
- "Dorpsbelangen is de spil in ons dorp"
- "Dorpsbelangen vervult centrale rol in dorpen"
- "Geen idee?"
- "Vereniging van dorpsbelangen"
- "geen idee"
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen"

Baflo

- "Dorpsbelangen, energie coop"
- "dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen, huurdersvereniging WierdenBorgen, energiecoops Tinallinge en Winsum"
- "buurtvereniging 't Koakven"
- "geen idee"
- "Geen! Ik wil als inwoner graag zelf beslissen, vaak bestaan de verenigingen in de dorpen uit veel gepensioneerde en niet-werkende mensen. Zij vertegenwoordigen maar een klein deel van de inwoners."
- "Geen idee"
- "Een nieuw opgerichte vereniging verduurzami"
- "Nvt"
- "Geen idee"
- "Weet ik"
- "weet ik niet"

Bedum

- "Buurtvereniging de Eiken"
- "APB Bedum"
- "Bed"
- "Apb"
- "Bedumer winterloop, dat is echt iets voor alle Bedumers."
- "Geen. Stop met die onzin."
- "?"
- "Geen idee."
- "Duurzaam Bedum"

- "Duurzaam bedum, die hebben reeds kennis over duurzw"
- "geen idee"
- "weet ik niet"
- "Buurtvereniging ,deze heeft nauwe contacten (korte lijntjes) met bewoners uit de directe omgeving."
- "Buite"
- "Weet niet"
- "Bedum"
- "Onafhankelijke partij, zonder winst oogmerk."
- "Eerst een overzicht, hoe en waar met wie en de kosten....Buurtvereniging?"
- "Geen enkele. Verwerpelijke suggestie. Veroorzaakt tweespalt in de samenleving. Het Hogeland laat zich hier dus kennen als een dwingende en geen service verlenende overheid! Niets geleerd van alle schandalen uit naam van de overheid?"
- "Algemeen Plaatselijk Belang Apb"
- "Bewoners ze"
- "Geen idee"
- "Duurzaam Bedum"
- "Geen idee"

Den Andel

- "Er is een heel actieve dorpscultuur in Den Andel (ik woon hier nog maar net, dus weet niet hoe het heet). Maar het is goed mogelijk om de dorpscultuur te betrekken."
- "Geen idee"
- "iedereen"
- "Het zou iets op grote schaal teweeg moeten kunnen brengen. Dan pas zet het de spreekwoordelijke zoden aan de dijk"
- "milieugroep Den Andel, heeft zich ten doel gesteld om actief te zijn op het gebied van natuur en milieu en energie"

Eenrum

- "Geen idee"
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen, buurtverenigingen."
- "Sportverenigingen die al heel veel zelf geïnvesteerd hebben."
- "Vereniging dorpsbelangen Eenrum, met de daarbij behorende commissie dorpsvisie"
- "Geen idee over ev. bestaande organisaties die hierbij betrokken zouden kunnen/moeten worden!!!"
- "VVV Eenrum"
- "Dorpsbelangen Eenrum. Connectie tussen partijen namens de dorpsgenoten."
- "Dorpsbelang"
- "Dorpsbelangen"

- "Ver. Dorpsbelangen Eenrum"
- "Dorpsbelangen."
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelang"
- "Als er een vereniging bij betrokken moet worden dat de Vereniging Dorpsbelangen of er apart een vereniging of stichting voor oprichten."
- "Werkgroep onder de paraplu van de Vereniging Dorpsbelangen Eenrum"

Hornhuizen

- "geen idee"
- "dorpsvereniging. Die bereikt alle bewoners"
- "De dorpsvereniging en de werkgroep energietransitie"
- "De dorpsvereniging Hornhuizen."

Houwerzijl

- "Dorpsbelangen Houwerzijl"
- "Dorpsbelangen Houwerzijl. Vertegenwoordigt 2/3 van de bewoners."
- "Geen idee"

Kantens

- "geen idee"
- "VDK, vereniging Dorpsbelangen Kantens"
- "Niet, het gaat om individuele huizen. Mensen die dit niet zelf kunnen regelen hebben al een energie loket om bij aan te kloppen"
- "Vereniging Dorpsbelangen Kantens omdat deze de bewoners vertegenwoordigt"
- "dorpsbelangen, denken mee over zaken aangaande bewoners"
- "VDK; belangrijk om zoveel mogelijk mensen erbij te betrekken"

Kloosterburen

- "Kloosterburen"
- "dorpsbelangen"
- "dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen, Die weten misschien meer wat er in het dorp speelt ."

Kruisweg

- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen"

Lauwersoog

- "Alle verenigingen"
- "weet niet"
- "VVE Robbenoord"

Leens

- "Dorpsbelang Lauwersoog, deze vertegenwoordigd een ruim deel van de inwoners."
- "Geen idee"
- "Ik vind dat dorpsbelangen en bewoners per dorp er bij betrokken moeten worden, zodat het niet over ons wordt geregeld maar samen"
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen leens, die heeft vele contacten in het dorp om er ruchtbaarheid aan te geven"
- "Dorpsbelangen Leens"
- "Dorpsbelangen"
- "Geen idee want ik weet nog niet wat voor verenigingen hier zijn. Woon hier pas sinds februari. Wel belangrijk om alle inwoners regelmatig goed te informeren en niet alleen via verenigingen want niet iedereen is daar lid van."
- "Geen één. Energievraagstukken vragen kennis en expertise over dit probleem. Geen enkel dorp wijk heeft deze kennis, dus zal de uitkomst nooit serieus zijn"
- "Weet ik niet"
- "SVL (overkoepelend orgaan in Leens)"
- "Ondernemersvereniging en dorpsbelangen omdat zij met korte lijnen in contact staan met ondernemers en bewoners."
- "Dorpsbelangen. Omdat die kan opkomen voor de dorpsbewoners."
- "?"
- "Dorpsbelangen"

Mensingeweer

- "Dorpsbelangen schouwetzijl"
- "DBM DorpsBelangenMensingeweer Voor info-avond"
- "Dorpsbelangen. Behartigt belangen inwoners"
- "dorpsbelangen Mensingeweer"

Molenrij

- "Dorpsbelangen"

Noordwolde

- "Plaatselijk belang noordwolde"
- "Plaatselijk belang Noordwolde Is het enige in het dorp dat daarvoor een groter bereik heeft."

Onderdendam

- "Ik doe er niet aan mee"
- "geen idee"
- "NVT"
- "VDO"
- "Dorpsbelangen Kijken of er gezamenlijke stappen te zetten zijn."

- "?"
- "Dorpsbelang"
- "Alle bewoners en niet alleen verenigingen. Niet elke bewoners zit in een vereniging"
- "EnergieK Onderdendam en Werkgroep Energietransitie. Eventueel ook ons Dorpsberaad (eventueel, want het Dorpsberaad is nog in de oprichtingsfase/opstartfase, de beoogde datum om te kunnen beginnen met uitvoeren ligt geloof op januari 2022).
  - De twee verenigingen hebben reeds kennis/kunde en gesprekken rondom dit onderwerp en fungeren in het dorp als 'ons gezicht' betreffende dit onderwerp.
  - Het dorpsberaad zal goed kunnen fungeren om een grote groep meningen uit het dorp te genereren en mensen te enthousiasmeren.
  - Verdere goede communicatiebronnen om Onderdendammers te bereiken: Dorpskrantje Het Nijsloagertje, Facebookgroep Onderdendam en evt. de website onderdendam.com (deze laatste fungeert meer als naslagwerk en is niet up to date qua grote aantal - te benaderen - verenigingen)."
- "Geen idee"
- "Vereniging Dorpsbelangen Onderdendam"
- "??"
- "."
- "Dorpsraad Onderdendam"

Oudeschip

- "Dorpsbelangen Oudeschip"
- "Ecoo en de dorpsbewoners. Daarmee bedoel ik niet dorpsbelangen. Maar echt de bewoners zelf"

Pieterburen

- "Dorpshuis/dorpsbelang/school"
- "De carnavalsvereniging."
- "wil mijn beslissingen niet uit handen geven aan een of andere cooperatie."
- "De gemeente!"

Subsidie op isolatie is onzinnig moeilijk gemaakt. Wij hebben meer dan 50.000 euro aan isolatie maatregelen in ons huis geïnvesteerd en daar na veel moeite 5000 euro aan subsidie voor gekregen, terwijl we alles hebben gedaan om huis klaar te maken voor een toekomst zonder aardgas. (Ons huis is er bijna klaar voor, zeker niet dankzij de gemeente)

Voor de meeste mensen die in een oud, slecht geïsoleerd huis wonen is dat volledig onbetaalbaar.

En als er dan een subsidiepot komt, zit er te weinig geld in zodat maar een paar procent van de mensen die willen verduurzamen geld kunnen krijgen.

Van het gas af => stap 1: isolatie.

Dus, mijn tips voor de gemeente:

- Persoonlijke aanpak (kom in een huis kijken naar de mogelijkheden met een bouwkundig adviseur),
- Ruimhartigere subsidie. Alle isolatie helpt. in veel gebouwen is een ideale isolatiewaarde niet haalbaar en zou het goed zijn om ook te vergoeden als er een beetje gedaan wordt. De bouwkundige adviseur die langs is geweest namens de gemeente zou hierin een rol moeten spelen.
- Vaker gevelisolatie toestaan. spouwmuur isolatie is met oude, smalle spouwmuren niet genoeg. Binnenkant isoleren vaak onmogelijk en geeft een enorme impact voor de bewoners."

Roodeschool

- "Dorpsbelangen roodeschool"
- "Dorpsvereniging. Is redelijk bekend in het dorp. Andere organisaties willen maar een ding, veel geld verdienen."
- "dorpsbelangen roodeschool. Zij kunnen ons dorp vertegenwoordigen en als aanspreekpunt dienen voor de inwoners."
- "dorpsvereniging"
- "Gemeentebelangen Roodeschool, ze zijn op veel gebieden een goede pleitbezorger voor de behoeften van de inwoners van Roodeschool"
- "dorpsbelang"
- "Dorpsbelangen ze weten de juiste wegen te bewandelen."
- "Corenos"
- "Stichting Dorpsbelangen Roodeschool. Zij zijn de spreekbuis tussen inwoners en gemeente."
- "geen idee"
- "Wijk Zr Kortestraat / zo goedkoop mogelijk met veel besparing"

Rottum

- "Niet een vereniging. Bewoner afzonderlijk."
- "geen idee"
- "VDR Daar zijn de meeste dorpelingen lid van"

Sauwerd

- "Dorpsbelangen. Die kan een verbindende factor zijn. Voor sociale huur zal toch de samenwerking gezocht moeten worden met Wierden en Borgen."
- "Sport"
- "Dorpsbelangen Sauwerd. Centraal aanspreekpunt"
- "?"
- "dorpscoöperatie"
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen"
- "Sauwerder power, dorpsbelangen. Die hebben de meeste verbinding met de inwoners."
- "geen idee"

- "stichting dorpshuis"
- "Wel in Kantens"

Tinallinge

- "Niet via een vereniging of collectief, maar individueel regelen. Iedere woning is anders."

't Lage van de Weg

- "Dorpsbelangen"
- "Buurtverenigingen"
- "Buurtvereniging. Omdat dat hier de enige vereniging van bewoners is."

Uithuizen

- "Dorpsraad"
- "Dorpsraad"
- "Professionals. Geen hobbyisten."
- "Verlichtingcommissie Kwekersweg/RP Dojesweg Uithuizen. Hier is namelijk is wijkvereniging, vandaar."
- "Suw de gemeente iedereen betrekflyers uitdelen bijeenkomsten organiseren plannen/strategie bespreken dat is eerst belangrijk"
- "Een sportvereniging of zo, zodat we de kosten voor sporten ook laag kunnen houden"
- "??"
- "WEET IK NIET."
- "Een nieuw op te richten stichting die plannen en mogelikhuitzoekt, doorvraagt, inwoners betrokken krijgt."
- "Buurtverenigingen"
- "Buurtvereniging 'Dingewold" het is fijn en goed om als buurt samen de schouders hieronder te zetten"
- "SUW, Technisch Expert Jansen, zij hebben de nodige ervaring in huis."
- "Alle, niemand buitensluiten"
- "??"
- "geen idee"
- "Noordpool ufc sporthal de mencke om de velden zouden zonnepanelen geplaatst kunnen worden voor omwonenden"
- "weet ik niet, misschien een nieuw op te richten vereniging"
- "?????"
- "Buurt vereniging."
- "Geen idee"

Uithuizermeeden

- "De Eemsboulevard (evt)"
- "geen idee wie dit zou kunnen"
- "De Heracliden, veel leden."

- "St. Dorpsbelangen omdat daar een aantal commissies onder vallen o.a. Leefbaar Meij"
- "geen idee"
- "De Heracliden, heeft veel leden."
- "sinterklaasvereniging"
- "Dorpsbelangen, MeyInvest en buurtvereniging Rietkrikkers"
- "buurtverenigingen, dichterbij de inwoners"
- "Stichting dorpsbelangen uithuizermeeden. Groot adresbestand"
- "Dorpsbelangen en buurtverenigingen omdat daar bewoners meer inspraak hebben."
- "Dorpsbelangen"
- "Gen idee"
- "Dorps belangen Uithuizermeeden ."
- "?"
- "?"

Ulrum

- "Dat zou ik niet weten"
- "Dörpszörg Ulrum"
- "Dorpsbelangen Ulrum"
- "Dorpsbelangen Ulrum (DBU) Zij hebben een goed overzicht van de inwoners van Ulrum en kunnen het coördineren voor het dorp."
- "Als er beslissingen moeten worden genomen dan willen wij die zelf nemen en niet laten nemen door mensen uit een vereniging. Wij maken graag onze eigen keuzes."
- "Alle sociale voorzieningen om dat deze bestaan door inwoners...."
- "Nvt."
- "Dorpsbelangen. Omdat zij het aanspreekpunt zijn voor het dorp."
- "eventueel dorpsbelangen"

Usquert

- "Dorpsbelangen. Waarom lijkt me duidelijk. De tennisclub of toneelvereniging zou onlogisch zijn lijkt mij."
- "Woningstichtingen"
- "Gemeentebelangen, Lijkt me het meest logisch."
- "Weet ik niet. Ik woon hier nog maar een week"
- "Dorpsbelangen Usquert"
- "Dorpsbelangen + energiecollectief"
- "Dorpsbelangen"
- "dorpsbelangen"
- "Vereniging voor dorpsbelangen en Energieuq"
- "Dorpsbelangen"
- "geen"
- "Dorpsvereniging"

- "Verenig voor Dorpsbelangen"

Vierhuizen

- "Dorpsbelang Vierhuizen, centraal punt in het dorp"
- "Er was een energie commissie in Vierhuizen waarin ondermeer de aanleg van zonnepanelen werd overwogen maar die commissie bestaat niet meer"

Warffum

- "geen"
- "Niet."
- "Roakeldais, omdat die naamsbekendheid heeft."
- "Dorpsbelang. Die bereikt alle inwoners"
- "Dorpsbelangen"
- "?"
- "Dorpsbelangen omdat zij op het hele dorp gericht zijn."
- "geen idee"
- "Dorpsbelangen"
- "geen idee"
- "Weet ik niet."
- "Dorpsbelangen"
- "ik denk de buurtvereniging(en) en de ouderencoöperatie"
- "Dorpsbelangen. Daar kan iedereen lid van zijn zonder politieke voorkeur."

Warfhuizen

- "geen idee"
- "Dorpsbelangen"
- "geen"
- "Dorpsbelangen"
- "Vereniging Dorpsbelangen is al eigenaar"
- "Dorpsbelangen"
- "Dorpsbelangen"

Wehe-den Hoorn

- "Dorpsvereniging, die kan bij de inwoners nagaan of er behoefte aan is."
- "Dorpsvereniging ivm inspraak"
- "Dorpsbelangen, omdat die makkelijk met de inwoners kunnen communiceren"
- "Dorpsbelangen, deze kent de inwoners en weet wat er leeft."
- "dorpsbelangen"
- "een op te richten werkgroep binnen de dorpsvereniging; de meeste mensen zijn lid van zo'n vereniging en zijn bekend met de situatie in hun dorp."
- "Vereniging Dorpsbelangen Wehe den Hoorn omdat deze vereniging bij uitstek de communicatie tussen overheid en inwoners dorp, en visa versa, faciliteert."

Westernieland

- "Via Dorpsbelangen, die is er voor alle dorpsgenoten. maar de verantwoording ligt bij de woningeigenaar."
- "Mensen vertellen over isoleren en daar budget voor hebben mensen helpen en informeren"
- "Dorpsbelangen Westernieland"

Winsum

- "Ondernemersverenigingen en straks de Gebiedscoöperatie!"
- "Dit is een al bestaand initi"
- "Geen idee. Winsum Duurzaam heeft naar mijn idee in Winsum e.o. al initiatieven genomen om deelnemers te werven."
- "Winsum Duurzaam"
- "geen"
- "kennelijk is al gekozen voor een wijkgerichte aanpak wat wat ik slecht s zou vinden. Ik denk dat optic waarbij bestaande leidingnetten worden benut in beginsel de voorkeur moet krijgen..Dus ligt een landelijke aanpak meer in de rede dan per. gemeente laat staan per wijk!"
- "alle wijken en alle dorpen om vaart te zetten achter de transitie"
- "geen idee"
- "Belangenvereniging 't Oldehof en Peerdewask. Ik ben hiervan de voorzitter van de vereniging"
- "Ripperdal"
- "Buurt- of wijkvereniging of -vertegenwoordiging. Betrokkenheid, acceptatie, invloed op de keuze, financiële transparantie, haalbaarheid."
- "Een vereniging heeft een doel. Daar moet je dit niet aan toevoegen. Wellicht per wijk of straat gezien of en hoe de bewonersinvreng georganiseerd kan worden."
- "-"
- "Weet ik niet"
- "Mensen die er verstand van hebben"
- "Begraffenis vereniging, Heeft veel leden"
- "alle buurtverenigingen en stichtingen, Wierden en borgen en winsum duurzaam."
- "Vereniging eigen huis om Woningeigenaren te ondersteunen. Overstap als overheid stimuleren maar het bij de bewoners zelf beleggen. Niet op micro schaal mee bemoeien verder."
- "geen idee"
- "De buurtverenigingen in mijn wijk, omdat zij weten wat er in de wijk leeft en ze laagdrempelig zijn"
- "Niet bekend"
- "Geen idee"
- "Kan worden opgericht, maar er moet wel een aanleiding voor worden gegeven. Dit zou kunnen voortvloeien uit een informatieve bijeenkomst georganiseerd door (of namens) de gemeente."

- "Kan natuurlijk altijd nog worden opgericht, maar dan dient er ook daadwerkelijk iets "gebeuren" op dit moment. Lijkt me nu nog een "ver van m'n bed" gebeuren."
- "?"
- "Allen die initiaai hebben genomen"
- "Geen, vereniging ben energiecoöperatie zijn 2 verschillende dingen. Laat het groene energie produceren over aan bedrijven die er verstand van hebben en niet aan gepensioneerde hobbyisten. Brood bakken doet de bakker tenslotte ook het beste. Ruimte genoeg op het hogeland voor de meest efficiënte vorm van groene energie: windmolens! Geen ruimte verslindende zonneparken"
- "Promotie Winsum, ondernemersvereniging Winsum. Zij kunnen bijdragen aan bekendheid, hun aandeel lokaal wegzetten."
- "V??"
- "Geen idee"
- "De Poort Kerken zouden hier een voorlichtende rol in kunnen hebben"
- "Weet ik niet"
- "Misschien dorpsbelangen? Zij weten hopelijk wat er leeft onder de dorpsbewoners."
- "geen idee"

Zandeweer

- "Dorpsbelangen Zandeweer Eppenhuisen"
- "Dorpsvereniging ZDW"
- "Buurtvereniging Doodstil. Dorpsbelangen Zandeweer, Eppenhuisen, Doodstil (ZED)."
- "Dit gaat over individuele bewoners en daar is een dorpsbelangen of buurtvereniging niet de juiste organisatie voor om als vertegenwoordiger op te treden"
- "Dit is belangen verstrengeling .Dit past niet bij energiebeleid en wens hier ook niet aan mee te doen. de wethouder gaat voor de gemeente toch en niet voor een energie maatschappij . Heb een contract met ESSENT .en blijf nog 3 jaar."
- "geen idee"
- "geen mening"
- "Vereniging ZDW"

Zoutkamp

- "Denk dorpsbelangen zoutkamp. Deze mensen hebben het beste voor met Zoutkamp en groot bereik binnen het dorp."
- "Dorpsbelangen"
- "Stichting Dorpsbelangen"
- "Dorps"
- "Dorpsbelangen? Collectief, wordt het vanuit een gezamenlijkheid gedaan"
- "Dorpsbelangen omdat de meeste mensen helemaal niet weten hoe ze dit aan moeten pakken."
- "Dorpsbelangen"

Zuidwolde

- "Zou het niet weten"
- "plaatselijk belang, omdat het iedereen aangaat"
- "Dorpsbelang samen met durabel. Samen bereik je meer mensen."
- "Durabel"
- "Plaatselijk Belang Zuidwolde"
- "Dorpsbelang"
- "Weet ik niet"
- "Groepsbelang"
- "EC Durabel zijn actief en transpar"
- "Pb"
- "Plaatselijk belang"
- "Pbz"
- "Plaatselijk Belang en werkgroep Durabel"
- "Durabel weet al veel. Misschien in combinatie met dorpsbelangen"
- "Plaatselijk Belang Zuidwolde"
- "geen idee. eerlijk hebben wij ons er nog niet zo in verdiept"

Zuurdijk

- "dorpsbelangen"

Zeg ik liever niet

- "De vereniging dorpsbelangen heeft contact met bijna alle inwoners"
- "GEEN IDEE OP BEIDE VRAGEN. ONNODIG DUS DIT SOORT ONZIN"

Bijlage 2H: Toelichtingen bij Slotvragen

Heeft u zelf nog vragen over het aardgasvrij verwarmen van uw huis? Of heeft u andere vragen over zaken die te maken hebben met het energiezuinig of duurzaam maken van uw huis? Dan kunt u deze hieronder kwijt.

(Zie ook pagina 22 in het rapport)

(400 antwoorden)

- "Overzicht per woning op maat wat er moet gebeuren mét ingekochte financiering op maat, rente, aflossen bij verkoop woning etc. Daarnaast meer gas geven op ontwikkeling alternatieven. Warmtepompen etc is een tussenoplossing mijns inziens. Doorontwikkelen waterstof als alternatief voor gas etc."
- "Wat te doen met huizen die niet geschikt zijn om gasloos te komen, bv grote huizen/panden"
- "Landschap, natuur en biodiversiteit worden aangetast door klimaat maatregelen. Windmolens , electriciteitskabels, zonneparken, bomenkap, verbranding van hout levert sterke aantasting leefomgeving op. In zo'n industriële omgeving wil ik niet wonen. Hopeloos."
- "Wij zijn op dit moment flink aan het investeren. Nieuwe kozijnen met HR++ glas, spouwmuur isolatie isolatie van plafonds en muren zonder spouw. Ons potje is straks leeg. Dus ik ben wel benieuwd wie de kosten om van het gas af te gaan gaat betalen."
- "Ik denk dat realistisch moet zijn dat niet alle huizen aardgasvrij kunnen worden. De ambitie zou moeten zijn om erg weinig aardgas te gebruiken, maar misschien nog wel voor warm water of voor bijstoken als het erg hard vriest"
- "We willen aardgas vrij wonen. Maar kunnen alle kosten bij de inwoners gelegd worden? Ik denk dat de overheid hierin veel tegemoet moet komen. Om het snel haalbaar te maken en zeker aantrekkelijk. Geef alle inwoners bijvoorbeeld iets. En dan heb ik het niet over een paar lampen. Eerder over een warmte pomp of elektrische kookplaat."
- "Focus niet alleen op van gasnet af. Wellicht in toekomst ook mogelijkheden mbt waterstof door dezelfde infra. Geef niet alleen subsidie maar kom ook met begeleiding. Vaak weten mensen niet hoe. Een kant en klaar voordelig pakket kan daarin wellicht een deel van de oplossing zijn."
- "Als ik nu een hybride warmtepomp neem, kom ik dan straks met het volledig aardgas vrij gaan in de problemen?"
- "Word graag goed op de hoogte gehouden over mogelijkheden en planning"
- "Zijn er mogelijkheden voor subsidie voor kleine windmolens voor particulieren"
- "Vraag me af wat de gevolgen zijn voor de elektra voorzieningen in onze woning."
- "Het lijkt mij onmogelijk om alle huizen voor 2050 aardgasvrij te krijgen"

- "Ga op grote daken (bijvoorbeeld "de Viking" aan de George Martenslaan) zonnepanelen aanbrengen. Hiermee kunnen verscheidene huizen energieneutraal worden gemaakt. Ga de parkeerplaatsen overkappen en daarop zonnepanelen plaatsen = win-win voor bewoners."
- "Wat kost dat?"
- "Zijn er al plannen voor het aanleggen van een warmtenet en zo ja waar komt de warmte voor dit net vandaan? Kan er garantie gegeven worden op voldoende levering van warmte voor de komende 50 jaar?"
- "Ik woon midden in het dorp (Warffum) en heb redelijk veel ruimte voor zonnepanelen op mijn dak (Zuidwest) . Ik hoorde van omwonenden dat zij geen zonnepanelen kunnen plaatsen op hun dak (waar ze het meeste rendement kunnen halen) ivm beschermd dorpsgezicht. Toen dacht ik kunnen we niet iets collectiefs doen . b.v te beginnen bij mijn dak. Heb dit niet met hun overlegd maar doordat zij hun beklag deden werd ik aan het denken gezet. Was maar een ideetje."
- "Waarom verplichten? Gas is schoon, goed beschikbaar en hoog rendement."
- "Graag mijn huis overslagen! over 30 jaar ben ik 96 jaar."
- "Zorg dat mensen een keuze hebben. Aub geen (indirecte) verplichting. Ook kijken naar andere oplossingen (waterstof, kernenergie of iets anders) ipv zonnepanelen, warmtepompen etc. Nederland wil te snel en over 20 jaar hebben we daar beslist geen profijt van."
- "Ik zou het fijn vinden dat ook de man/vrouw met de kleine beurs en kleine woning in aanmerking zou komen voor subsidie. Momenteel is het alleen mogelijk voor mensen met een huis met grote vertrekken en waarschijnlijk een grote beurs hebben."
- "-"
- "Wacht eerst Zuidwolde af met hun warmtenet"
- "Aardgasvrij maken in bestaande woningen van meer dan 200 jaar oud is zonder herbouw niet haalbaar en/of onbetaalbaar. zelfs zonnepanelen passen niet op het dak. En mogen niet i.v.m. beschermd dorpsgezicht en/of monument.... dus ja, zeg het maar. Waar gaat de gemeente voor?"
- "Neen"
- "Belachelijk dat wierden en borgen geen zonnepanelen legt of inductiekookplaat levert bij vervangen keukens. Hier meters dak op het zuiden ..."
- "Is een ouder huis (bouwjaar 1938) ondanks spouwmuren wel geschikt voor optimaal verwarmen zonder toepassing aardgas?"
- "Het is fijn als de woningbouw ook actie en verantwoordelijkheid neemt, zonder de huurder op veel kosten te jagen. Ik kan niet meer aan energie betalen dan nu. Mensen met een uitkering zijn afhankelijk van hun woningbouw. Daarnaast lijkt er iets in Zuidwolde gestart te worden, maar niemand kan duidelijkheid bieden hoe veel meer of minder je kwijt bent. Er zijn genoeg voorbeelden via Radar geweest, hoe het zo verschrikkelijk mis kan gaan. Ik heb het geld gewoonweg niet. En ik ben bang dat tegen beter weten in, men je toch dwingt iets te gaan

doen, wat achteraf blijkt veel duurder te zijn. Daar wil/kan ik niet de dupe van worden/zijn."

- "Mijn huis lijdt al aan verzakkingen door de aardbevingen. Ik weet niet wat de consequenties zijn bij een grotere verbouwing (de kelder is daarom b.v. niet waterdicht)-"
- "Informatie over elektrische cv in combinatie met een doorstroom verwarmen en zonneboiler"
- "het verduurzamen of energiezuinig maken van je huis is vooral voorbestemd aan mensen met geld, als minima kun je gewoon niets, ook al zou je willen. dit kan en moet anders."
- "Draai de gaskraan niet snel dicht. Iedereen moet op een juiste manier begeleid worden om de goede beslissing te kunnen nemen. Vele woningen zijn niet eenvoudig gasvrij te maken. De overheid denkt veel te gemakkelijk over het gasvrij maken. Zij heeft geen idee wat er moet gebeuren."
- "Nee"
- "Ik heb geen idee hoe ik mijn huis, ruim 100 jr oud, aardgas vrij kan maken, anders dan via een pelletkachel, die volgens mij ook niet erg goed zijn voor het milieu."
- "Wie gaat dat allemaal betalen. Of word het de burger weer door de strot gedouwd?"
- "Geen opmerkingen"
- "Wanneer wordt serieus geïnvesteerd in duurzame energie"
- "We moeten pas starten met ombouwen wanneer er een volwaardig alternatief is. Geen tussenoplossing."
- "Hoe gaat dat met oudere woningen? Lage temperatuur verwarming is niet geschikt voor radiatoren en mindere isolatie"
- "Is het niet te vroeg ivm alle ontwikkelingen. We hebben een oud huis zoveel mogelijk gedaan maar niet optimaal te isoleren"
- "nee"
- "/"
- "Voor mijzelf en misschien geldt dat ook voor anderen heb ik behoefte aan een soort van stappenplan, zodat stap-voor-stap duidelijk wordt WAT en HOE je het kunt oppakken."
- "Ik wil de gemeente vragen serieus naar het gebruik van Waterstof te kijken. Dit heeft minder impact voor de omschakeling naar aardgas vrij wonen en werken ."
- "Het enige dat ik er tot nu toe over verneem zijn die brieven dat ze je woning kunnen isoleren en dat ze toch toevallig net in Usquert bezig zijn. Je kunt dan wel tot een x bedrag besparen. Eigenlijk verneem ik pas uit deze enquête dat men ons allemaal van het aardgas af wil hebben. Dan heeft de gemeente nog wel een slag te slaan!"
- "Huis is voldoende geïsoleerd en we stoken op een pelletkachel, nu is dat opeens niet meer duurzaam en bij aankoop nog wel. We verbruiken minder dan 1000 m³ gas per jaar, dus volgens mij gaat dat best prima. Zonnepanelen passen niet op de woning (dak staat net verkeerd) en is lelijk."

- "Nee"
- "probeer te blijven sturen op de plaatsing van buitenunits, geluid zal in de toekomst door meer monotone bronnen alleen maar een groter probleem worden."
- "naast warmtepompen zijn er alternatieven zoals waterstof. Hoe zit het daar mee."
- "aardgasvrij maken van mijn woning is overwogen, maar financieel niet haalbaar. kan er wellicht een gerichte subsidie hiervoor worden verstrekt. Dan is het zeer aantrekkelijk"
- "Onderzoek of op grote schaal warmtebronboringen mogelijk is."
- "Hoe haalbaar is het om van aardgas af te gaan het is schone verbranding en hoe is haalbaar om gas vervangen met waterstof stations buit dorpen"
- "Wie betaald dit allemaal denk niet dat de burgers hiervoor opdraaien. Bv Nederland wil dit graag dus dan betaald de bv het ook maar"
- "Kan de gemeente mij verplichten van het net af te gaan ik heb nl. een contract voor levering en netwerk bij andere partijen"
- "Wie gaat dit bekostigen?"
- "Ik zou het zelf nooit kunnen betalen in mijn appartement hoe zorg ik ervoor dat het wel kan of doet de suw dit voor mij dat is de vraag het kost namelijk ontegenwoordig veel geld om dit te gaan doen zijn jullie bereid om die opoffering te maken dat is de vraag"
- "Woningbouwvereniging Wierden en Borgen laat al lange tijd onderhoud achterwege en zal ook niet snel gaan isoleren"
- "Wordt volgens mij een dure grap om mijn huis beter te isoleren, een test gaf aan dat de spouw niet opgevuld kan worden bv"
- "het aardgasvrij maken is vooral gebaseerd op emotie, niet op basis van duurzaamheid"
- "Behoeft aan duidelijkheid welke en of er oplossingen er centraal in de wijk gaan komen voor verwarmen van huizen."
- "Ik heb hele slechte ervaring met spouwmuurisolatie van Pluimers. Die zie ik nog steeds grootschalig aanbieden bij allerlei acties. Bij mij leverde dit natte muren en schimmel op en verhaal halen lukte niet. Mensen zouden gewaarschuwd moeten worden voor de bijwerkingen van dit soort oplossingen."
- "Ik zou graag informatie willen lezen op in"
- "Ik vraag mij heel erg af of dit wel te betalen is. Hoe komt de gemeente hier in tegemoet met eventuele subsidies? Kan onze elektriciteitsnet dit wel aan? Als iedereen van het gas af gaat zullen we over moeten naar elektrisch. Gaan we ook nog elektrisch auto rijden met z'n allen dan houden we in mijn ogen geen stroom meer over..."
- "Meer info geven (zonder dat iedereen dat zelf moet halen bij het energieloket). Over bijv. keuze maken bij vervangen oude CV-(combi)-ketel of (gas)kooktoestel."
- "Ja, nogmaals: de huidige subsidieregeling van de overheid verplicht tot het gelijktijdig nemen van 2 maatregelen. Ik pleit ervoor om ook het nemen van slechts één maatregel te subsidiëren. Ik ben toe aan het nemen van maatregelen"

die een grote investering vragen en ik heb niet de middelen om die maatregelen tegelijkertijd uit te voeren. dat zal voor meer mensen gelden."

- "Renteloze lening van de gemeente voor het uitvoeren om gasloos te worden."
- "Ik ben een voorstander van aardgasvrij wonen maar ben bang dat wij dat financieel niet kunnen doen. Met ons zullen er veel zijn die het financieel niet zelf kunnen betalen. Hoop dat hier een oplossing voor wordt gevonden."
- "Hopelijk gaat het hout stoken geen vlucht nemen ivm gezondheid.. Graag ook aandacht geven."
- "Subsidies? Graag duidelijke inf"
- "Woon in een huis met energielabel F van Wierden en Borgen. Wierden en Borgen doet niets aan isolatie van woningen in het bevingengebied, tenminste, dat is wat ik te horen heb gekregen."
- "Ja maar zie geen alternatief"
- "Subsidies? Wordt waterstof overwogen überhaupt? Wie kan adviseren wat te doen in onze situatie? Ben geen voorstander dus wie gaat dat betalen? (ik niet)"
- "mijn huis is al gereed en geïsoleerd"
- "De meeste mensen willen wel aardgasvrij verwarmen enz. Alleen is het geld er niet voor. Dat is bij ons ook het geval."
- "hoe hou je warm water,want wij kunnen toe met een pelletkachel,maar warm water voor de douche word erg duur vrezen wij"
- "Subsidie?..... #"
- "Op dit moment wordt er keihard gewerkt om te verduurzamen. Er is zoveel informatie en alles spreekt elkaar tegen. Warmte op waterstof is volop in ontwikkeling. Nu verduurzamen betekent dat je gebruik maakt van de huidige technieken. Je maakt een afweging op basis van je eigen situatie. Wij hebben een goed geïsoleerd huis en vrij nieuwe ketel en gebruiken in verhouding tot gemiddelden heel weinig gas. We wachten daarom ook op de nieuwere technieken."
- "ik woon in een dorp met een beschermd dorpsgezicht (Warffum) wat mag en wat mag niet in zo'n beschermd dorp"
- "Waarom niet doorgaan met aardgas?"
- "Ik doe alleen mee als het aardgas wordt vervangen door groene waterstof gas aangeland en eventueel geproduceerd in de Eemshaven en getransporteerd door de huidige gasleidingen.re"
- "Nee wij zijn gasvrij wij verwarmen met aircos"
- "Een kerncentrale bouwen in de Eemshaven."
- "Ik ben bezig met een hybride warmte pomp en zonnepanelen. En vloer iso"
- "GEEN VRAGEN."
- "Er zijn te weinig subsidie mogelijkheden om aardgasvrij te worden."
- "Ik weet niet of het bij een ouder juist überhaupt mogelijk is om aardgasvrij te wonen"
- "ik ben voorstander van het verwarmen per woning d.m.v. groen gas dan kan men de bestaande gasleidingen gebruiken"

- "We moeten allemaal ons steentje bijdragen maar het moet ook haalbaar zijn, financieel gezien en uitvoerings technisch"
- "Ik heb zelf in een ander huis een warmtepomp geïnstalleerd; dat bleek simpel te zijn. In mijn huidige (huur) woning zou ik dat ook willen, maar heb het geld niet en Wierden en Borgen denkt niet mee. Kan dat niet beter?"
- "Is er al een inventarisatie gemaakt of en hoe elk huis geschikt is / gemaakt kan worden voor aardgasvrij wonen? Hier komt véél meer bij kijken dan deze enquête aan vragen en opties heeft. In hoeverre heeft de raad hier "verstand" van?"
- "Hoe gaan jullie voor zorgen dat ook de huurhuizen van het aardgas afkomen? Hoe moeten inwoners zonder de financiële middelen overstappen op, een andere kookplaten, bijv een inductie kookplaat."
- "De grote vraag hoe een oude woning behouden kan blijven, zonder lagere temperatuur verwarming, lees vloerverwarming. In te zetten"
- "Wat gaat de overheid bieden ter stimulering van aardgasvrij leven, zeker in aardbevingsgebied"
- "Zijn er mogelijkheden om iets collectief te gaan doen?"
- "er is voldoende informatie en kennis, maar concrete stimulansen/subsidies voor aanschaf duurzame systemen vanuit de gemeente ontbreken"
- "We hebben info ingewonnen. Vrijstaande koopwoning bouwjaar 1994. Is het volgen installatie bedrijf Jansen niet rendabel om volledig van het gas af te gaan. Het duurt meer dan 35 jr willen we de kosten er uit hebben"
- "Zijn er verschillende mogelijkheden om je huis warm te krijgen behalve een warmtepomp? Zijn er andere mogelijkheden?"
- "1. als ik mijn huis zelf aardgasvrij gemaakt heb, wil ik niet verplicht worden aan gemeenschappelijke plannen in mijn wijk mee te moeten doen en ik wil daar dan niet financieel mee belast worden.
2. op een pro actieve manier kennis krijgen van de plannen zonder daarvoor op zoek te moeten gaan bij gemeente websites, of via de Noorderkrant, maar via bijv. een brief die huis aan huis bezorgd wordt. Ik zit niet op sociale media. Dit onderwerp is belangrijk genoeg om de burger hier persoonlijk over te informeren."
- "Er wordt veel gesproken over de warmtepomp, toch zie ik meer mogelijkheden met waterstof via het bestaande gasnet."
- "Waar komt al het stroom vandaan? Om zoveel groene energie op te wekken hebben we in Nederland geen plaats voor."
- "Behoeft aan individueel technisch advies."
- "Aardgas is relatief schoon. Stroom opgewekt uit aardgas is erger dan zelf verstoken winst verwacht ik van isolatie. Koken kan naar elektrisch, net als warm water. Geeft alleen effect als elektrisch a fossiel wordt opgewekt."
- "Wat is het effect op wereldniveau van het aardgasvrij maken van de gemeente Het Hogeland? En wat zijn de totale geschatte kosten om dit te realiseren? Hoeveel overlast gaat alles opleveren binnen de gemeente? Wie verdient hier het meeste geld aan?"

- "Zet in op waterstof energie. Gebruik huidige gasleidingen voor transport van waterstof. Creeer per wijk een waterstof centrale die elektriciteit opwekt. Versterk de elektriciteitsnetwerken icm zonnepanelen."
- "Ik wil graag een goede vervanging hebben van gas. Ik woonde in Almere waar stadsverwarming goed werkte."
- "Helaas, als burger moet ik toch aangeven dat ik deze enquête een wassen neus vind. Jullie hebben onze verbouw plannen om een nul op de meter woning te creëren afgewezen. Dit omdat de welstand commissie het niet passend vond. We hebben de ideeën aangedragen en daar werd door de gemeente niet op gereageerd en werd toch het advies van de commissie gekozen. Duurzaamheid was volgens jullie en de commissie niet belangrijk."
- "Eerst voorzieningen / faciliteiten regelen, dan stapsgewijs aanpakken. Ook zo met elektrisch rijden. Liever waterstof. Dus eerst goed organiseren, dan pas naar de burger. En industrie ook in actie!"
- "Ik zou graag een warmtepomp willen aanschaffen, maar het is ontzettend duur. En dat is de reden dat ik er nog geen heb."
- "Ik huur een woning van de wierden en borgen, en ervaar veel onrust in dit huis. Om in aanmerking te komen moet je reageren op woningen. Het zit zo vast. Wat zou het fijn zijn dat de gemeente hier ook wat in kon mee brengen om bijvb. Huurders een kans te geven om een woning te kunnen kopen met een minder budget om mee te kunnen doen aan betere huis met betere voorzieningen om ook elektrisch te kunnen koken en de aanpassingen re kunnen verrichten omwille van het klimaat/milieu voor de onze kinderen. Het gevoel vast te zitten is niet prettig omdat je keihard werkt om mee te willen dragen ook voor het milieu."
- "Mijn inziens is dit allemaal niet haalbaar. Niet genoeg grondstoffen en waar moet over 10 -15 jaar wanneer het materiaal af is weer afgebroken worden. En dan begint alles weer opnieuw, terwijl de grondstoffen hiervoor benodigd niet uitputtend zijn. Allemaal veel slechter voor het milieu."
- "Ik zou wel een (kleine) waterstofcentrale in mn schuur willen hebben."
- "Het staat of valt allemaal met de kosten. De overheid stelt e.e.a. verplicht en zal dan ook primair voor de kosten moeten opdraaien en deze niet bij de burger neerleggen. Er is namelijk ook veel meer te winnen bij de industrie en andere groot verbruikers. Daar zou in de eerste plaats gestart moeten worden..."
- "Ik meen te weten dat het met een warmtepomp niet mogelijk is dat er 4 of meer personen achterelkaar douchen omdat er dan geen warm water meer is. Is dat zo? Verder ben ik van mening dat het te snel gaat en/of moet. Eerst meer onderzoek en productie van waterstof en/of kerncentrales bouwen en Tenet moet groen licht geven."
- "Of gevelisolatie bij mijn woning (steense muren, geen spouw) wel betaalbaar kan worden uitgevoerd."
- "Wordt waterstof als serieuze mogelijkheid onderzocht?"
- "Ik maak me zorgen over de vele oude huizen die moeilijk of niet te isoleren zijn."

- "Rendement warmtepomp ivm elektriciteitsverbruik"
- " -Welke initiatieven/maatregelen denkt het gemeentebestuur te nemen om samenwerking op straat/buurt-niveau m.b.t. aardgasvrij maken te bevorderen?
- In De Ommeler van 14-10 lasen wij toevallig het artikeltje waardoor wij hier terecht kwamen, maar welke acties gaat het gemeentebestuur zelf ondernemen om het aardgasvrij maken nadrukkelijker te bevorderen?"
- "Wil het wel heb geen middelen !"
- "Wat zijn de beraamde kosten en op wat voor termijn kan er Katie worden verwacht?"
- "Nvt"
- "aardgas vervangen door elektriciteit wat regelmatig uitvalt? lijkt me niet!"
- "- "
- "geen"
- "Ik hiervoor niet m'n woning uit moeten, dat vind ik echt een groot probleem. Ik wil niet voor een half jaar moeten verhuizen en weer terug moeten verhuizen, veel te veel gedoe. En ik wil ook geen vreemden die aan mijn spullen zitten. Daarnaast krijg ik dan een supergestreste kat die hier absoluut niet tegen kan."
- "Ik woon in een huurhuis en kan niet zelf bepalen of ik bijvoorbeeld over kan stappen op inductie koken en een ander verwarmingssysteem."
- "Bij een warmtepomp moet ik de bestaande vloer eruit fresen. Maar in mijn bestaande vloer liggen leidingen van de cv en electriciteit. Bovendien hebben wij een houten vloer op het beton die er dan ook helemaal uit moet en niet meer opnieuw gelegd kan worden. Kortom een erg kostbare operatie!!"
- "Ik ben sterk voor waterstof en isoleren. Daarbij moet waterstof niet te duur worden."
- "Als de mogelijkheid er is zouden wij heel graag aardgasvrij willen wonen"
- "Het hele huis hoeft om mij niet verwarmt te worden, alleen waar gewoond wordt."
- "Hoe kan je een oud huis goed en duurzaam isoleren en van het gas af krijgen?"
- "Het zou goed zijn om het aardgasvrij maken te combineren met de versterking van ons huis. Wordt er ook gekeken naar waterstof? Volgens mij heeft dit de toekomst!!!"
- "Mensen kapot worden gemaakt door de aardbevingen....onmacht en verdriet"
- "Zorg er voor dat een Tennet en een Enexis jullie goed adviseren wat nodig is voor alle scenario's. Deze partijen moeten nu al weten wat men wil in het jaar 2030. De vergunningen ed. kosten veel tijd."
- "Er is nog maar weinig bekend in de gemeente. Ik ben allergisch voor gedwongen maatregelen bijvoorbeeld aansluiting op een warmtenet"
- "Wordt het gebruik van waterstofgas in een evt oplossing meegenomen en wordt er gewaarnord dat de energiekosten duurder zijn als de huidige?"
- "Veel zelf al geïnvesteerd, nu weer komen zeuren???? Kom met een (betrouwbaar) plan voor allen, solidariteit gedachte en niet alleen met de rekening."

- "Hachelijke keuzes te maken zoals zonnepanelen versus te weinig opslagmogelijkheden. Verder vind ik het een gemiste kans dat Het Hogeland niet consequent heeft gekozen voor biologische en meer milieuvriendelijke spouwmuur isolatie."
- "Al overleg gehad en huisbezoek voor betere isolatie. Conclusie is dat er in ons oude huis (1890) niet veel mogelijkheden zijn. Dit vinden we erg jammer."
- "Aardgas vrij verwarmen van mijn huis{geldt voor de meeste mensen} is een kwestie van geld. Dat betekent dat het Hogeland in actie moet komen. Tijd voor de lusten in het Hogeland."
- "Ga over op waterstof. Leidingnet ligt er al kijk naar Wagenborger. Daar starten we in 2022 met een proef."
- "Oudere woningen buiten schot laten!"
- "neen"
- "Hoe weet ik of het rendabel is en of mijn huis hier geschikt voor is"
- "Ik zou het fijn vinden wanneer er een overzichtelijke plek is waar je info kunt vinden over mogelijkheden, mogelijke subsidies en betrokken bedrijven."
- "Waarom een beschermd gebied, en ook de aansluiting hiervan dmv de Noordzee boven de eilanden vol planten met windparken. Diverse beroepsgroepen gaan hier aan kapot, die hier menigeen van voedsel hebben voorzien, terwijl er oplossingen liggen in de eemshaven voor de toekomst."
- "Wij hebben noordzeegas genoeg!!! Breng het op onze caloriesche waarde. Oorzaak Rutte krijgt niet genoeg belastinggeld meer binnen!!!! Ik heb zelf bijna 30 jaar in de gasindustrie gewerkt,"
- "Ik vind het belangrijk dat de inwoners ook goed op de hoogte gebracht worden over eventuele subsidies en mogelijkheden om toch ook in bepaalde kosten tegemoetkoming te kunnen krijgen. De meeste mensen willen graag maar de financiële middelen ontbreken het vaakst."
- "Wil zekers graag meer informatie over het verduurzamen van onze woning!"
- "Welke maatregelen kunnen het beste genomen worden en welke fasering kan het beste gehanteerd worden? Welke bijdragen kunnen de overheid (gemeente/provincie/rijksoverheid) verlenen qua gezamenlijke inkoop, subsidies, begeleiding bij de keuzes van de nemen maatregelen enz."
- "Maal andere alternatieven mogelijk om te verwarmen. Niet alleen de warmtepomp"
- "Waarom krijgt men voor warmtepompen enorme subsidies, maar voor aardgasprijs maken dmv elektrische ketel niet?"
- "Vind dit meer een taak voor het Rijk. Elke gemeente moet niet opnieuw het wiel uitvinden. Zorg dat verduurzaming ook financieel aantrekkelijk is. Anderzijds is de overstap naar bijv een warmtepomp geen alternatief. De stroom wordt geleverd door hout of gas gestookte centrales, dus wat schietn we daarmee op?"
- "Er moet ook eens gekeken worden maar iets anders dan alleen elektriciteit gas is nog steeds het schoonst .. Kijk ook eens naar waterstof hier hoor ik niemand over.en wat dachten jullie van accu,s in huis mits betaalbaar."

- "Ja niet graven door Schiermonnikoog en beste optie is kerncentrales. Zonnepanelen en accu's zijn ook niet goed voor het milieu als ze kapot zijn. Net zo als windparken op zee die het werk van o.a vissers steeds moeilijker maken. Terwijl ze net als de boeren voor ons eten zorgen."
- "Zorgen dat salderen mogelijk blijft anders hebben zonnepanelen geen enkele zin meer"
- "Ulrum ligt onterecht niet in aardbevingsgebied, geef daarom subsidie om je huis aardgasvrij te maken."
- "Geen vragen zien wel hoe het komt"
- "Nee"
- "Tot nu toe heeft gemeente Het Hogeland weinig subsidie verstrekt omtrent het verduurzamen. Dat vinden wij erg jammer. We willen ook nog graag een groen dak maar we wachten nu eerst op een eventuele mogelijkheden om hiervoor wel subsidie te kunnen krijgen."
- "Om iedereen van het aardgas af te krijgen is veel geld nodig. Doormidden van mensen met subsidie of dergelijke te ondersteunen zal een goeie optie zijn"
- "Ik heb wel eens gehoord dat het gas volledig afsluiten ook veel geld kost. Dit kan een drempel zijn"
- "Zijn er subsidiepotjes voor isoleren ed. in mijn gemeente?"
- "Hoe haalbaar is het idee het aardgasnetwerk te gebruiken voor waterstof? Vroegtijdig hier antwoord op geven/krijgen kan van invloed zijn om de huidige aansluiting op het gasnetwerk te behouden (ook al wordt het niet gebruikt)."
- "Er zijn relatief veel halfsteens woningen in dit dorp, de meeste muur isolatie oplossingen is gebaseerd op spouwmuur isolatie, weinig oplossingen voor woningen waarbij geen sprake is van een spouwmuur"
- "Welke subsidie mogelijkheden zijn er en hoe word ik daarvan op de hoogte gehouden?"
- "Ja, ik heb dit huis net gekocht. Ik wil in een 5-jarenplan (ivm de kosten) overstappen op elektrische vloerverwarming ism zonnepanelen, zowel in het woonhuis als het atelier. Ook wil ik aanvullend isoleren. Koken sluit er bij aan. Ik zou hier wel heel graag meer informatie over krijgen, zodat ik het op de juiste manier aanpak."
- "Wanneer is de gemeente van plan om het e.e.a. te subsidiëren?"
- "Oude huizen van voor 1900 zijn erg kostbaar om te isoleren, en dan nog aardgasvrij maken. Volgens mij is dan de beste optie om te verhuizen. Maar wat als je dat niet wilt."
- "Tja je moet het geld er voor liggen hebben"
- "Niet aan beginnen! het is overal nog mislukt, leidt tot hoge kosten en een hoop ellende, vooral in de winter. Er is genoeg aardgas (buiten het Groningse), in principe goedkoop (zonder de belachelijk hoge belasting) en schoon, geleverd via uitstekende infrastructuur. Waanzin om dat vanwege hysterische klimaatplannen allemaal overboord te gooien. Niemand zit er op te wachten. We doen niet mee aan geopolitieke spelletjes van een doorgedraaide regering/EU. Gemeente: kap hiermee!"

- "geen vragen aan de gemeente, lijkt niet onafhankelijk genoeg."
- "Ik woon in een huis uit 1973 met hele grote ramen. Ik heb overal ++ glas. Woonkamer zit een houten vloer waardoor er geen vloerverwarming in kan wat voor een waterpomp interessant is. Ik denk dat de regering de burger tegemoet moet komen om hen te compenseren. Van gas af en toch een rekening krijgen voor gas kan niet. In de toekomst als alles goed geregeld is, wil ik ook meedoen...."
- "Ik ben aan een nieuwe CV ketel toe maar weet nu niet welke keuzes ik moet maken. Wat gaat de gemeente Het Hogeland hier in adviseren?"
- "Ik hoop dat wanneer straks allerlei extra subsidies komen of kosten worden betaald door gemeenten dat de huiseigenaren die alles zelf al geregeld hebben daar ook voor beloond worden..."
- "mijn huis verzakt en dat in combinatie met aarbevingsschade maakt dat mijn huis aan alle kanten tocht en ik niet te veel kan stoken ivm de energieprijzen"
- "Waterstof is de oplossing."
- "Wij hebben ons huis al optimaal geïsoleerd, gebruiken warmtepomp, en hebben veel zonnepanelen op het dak. wij hebben geen aardgas, al 15 jaar niet!!"
- "het is een duur project die je grotendeels zelf moet financieren, met een groot gezin en studerende kinderen gaat het geld nu eenmaal naar andere zaken. Voor mij is het belangrijk dat de investering niet verloren gaat, ik hoef er geen geld aan over te houden, maar quitte spelen zou fijn zijn. In plaats van mijn tussenwoning van 1985 aan te pakken koop ik in de (nabije) toekomst liever een huis waar de faciliteiten al in zitten. dan zit de investering in de hypotheek en houd ik mijn spaargeld voor zaken die echt belangrijk zijn."
- "Wordt er ook goed ogelet en gecontroleerd mbt hout-en pelletkachels dat deze geen overlast veroorzaken ? Het is niet fijn om altijd in 'brandlucht' te lopen. Waar vind ik betrouwbare en betaalbare bedrijven voor zonne energie en zonnewarmte en elektrische cvketels."
- "Ik ben er mee bezig en als ik vragen zou hebben weet ik, dat ik terecht kan bij het Energieloket van de Gemeente."
- "Ik vind het ook behoorlijk duur om je gele huis energie zuinig te maken en de kosten worden toch bij de burger neer gelegd de woning bouw vind ik ook dat ze ook niks helemaal niks aan doen om de huurders zo zuinig met alles in huis kunnen doen het enige wat de woningbouw heeft gedaan is het dakisolatie gedaan maar verder doen ze helemaal niks ja huurverhoging vangen en er niks voor doen vind ik ook niet kunnen hoe je het ook draait of keert de kosten draaien wij voorop en niet de gemeente of de overheid het is gewoon om de burger nog meer in de kosten te draaien terwijl in andere land aardgas wordt geleverd inclusief geld voor krijgen .we kunnen de aarde niet veranderen we kunnen wel iest meer aan de fabriek die veel milieu vervuiling doet .ik vind dat de overheid en gemeente en woning bouw erook meer aan doet en niet de kosten verhalen op de burgers en de bewoners .vgrt ."
- "Ik zou wel eens in gesprek willen met de gemeente voor het peilen van de kennis en expertise die aanwezig is."

- "Het moet financieel zeer aantrekkelijk gemaakt worden. Het gros van de mens wil echt wel meewerken, mits het betaalbaar is"
- "nvt"
- "Wil de gemeente een plan maken om dit als opdrachtgever uit te voeren of wil de gemeente een plan maken om de bewoners zelf zo veel mogelijk te stimuleren? Het eerste zie ik niet zitten daar ik de gemeente als opdrachtgever voor dergelijke vraagstukken niet geschikt acht. Stimuleer bewoners in deze kwestie. Maak het mogelijk, zowel Financieel als wat betreft regelgeving. (niet te beperkend denken en handelen). Door de vragen in deze vragenlijst krijg ik het gevoel dat de gemeente iets wil opzetten waar de bewoners aan moeten deelnemen, zoals een warmtenet. Dat lijkt me geen goed idee. Laat de mensen zelf verantwoordelijk."
- "Wie gaat dat betalen als het financieel niet haalbaar is? Komen/zijn er subsidiemogelijkheden, zodat het wel betaalbaar wordt."
- " "
- "ik ben benieuwd naar de startdatum"
- "er zijn wel subsidies via SNN en IMG bijvoorbeeld maar wat een gedoe en zo slecht voogelicht. je moet het zelf allemaal uitzoeken en van de kant van de gemeente hoor je ook niets. We hebben al genoeg sores van de aardbeviings gedoe en dit komt er ook nog bij"
- "Huisaansluitingen stroom is te licht wil je een stroomlaadpaal laten plaatsen of een lucht warmtepomp is de kans groot dat de kabel in de straat te licht voorbeeld als ik de machines aan zet zie je de lampen bij de burens flikkeringen heb zonnepanelen er is al bewezen dat de kabel te licht is. meerdere mensen in de straat hebben zonnepanelen als de kabel te dun is kan men niet de vermogens van de panelen niet kwijt dan zakt de vermogen naar beneden de bedoeling is in de toekomst lucht/warmtepomp te bekijken als het haalbaar is Mvg"
- "nee"
- "Hoe kom je erachter of je huis geschikt is voor een warmtepomp?"
- "Waterstof is de toekomst. Zorg dat dat wordt aangelegd"
- "geen"
- "gezamenlijk inductie kooktoestellen inkopen. en ook zonnepanelen."
- "we hebben de energiecoach via de gemeente op bezoek gehad. Mooi initiatief van de gemeente!"
- "Wat is het toekomstperspectief van waterstofgas in plaats van aardgas? In welke situaties zal er wellicht voldoende waterstofgas zijn om aardgas in onze gemeente te vervangen? Kan dat ook geleidelijk? Per wijk of zo? Dan is het opnieuw de vraag welke wijken dan eerst? En het blijft van belang om nog daarvoor te isoleren, isoleren, isoleren."
- "In de eerste plaats wat mij grote zorgen brengt, dat het voor ons niet haalbaar is. Woning moet hier ook geschikt voor zijn. Isoleren is al een moeilijke opgave. Ik heb er totaal geen inzicht in hoe het opgelost zou kunnen worden."

- "De verhuurder zal met een voorstel moeten komen. Maar deze heeft nog geen aanzet gedaan. Hoe kan ik dat bevorderen , zodat er wel werk van word gemaakt?"
- "Momenteel maken onze huizen deel uit van een versterkingsoperatie dat uiterst traag verloopt. Op zijn vroegst worden onze huizen in 2023 aangepakt. Tot dit tijd investeer ik niet in mijn woning."
- "Behalve voor het koken is de woning redelijk bij qua isolatie en verwarmingssysteem. Doordat we reeds veel hebben gedaan zonder subsidies is het lastig om dar nu nog gebruik van te kunnen maken omdat er vaak twee dingen gedaan moeten worden. Daardoor komen we niet in aanmerking, het enige wat bij ons nog kan en gaat gebeuren is nieuwe kozijn en het 35 jaar oude dubbelglas vervangen en de alternatieve warmte bron voor warm water en vloerverwarming."
- "Wie betaald deze verandering van gas vrij ? De gemeente is door samenwerking immers al in rode cijfers en wij mogen zelf deze kosten betalen."
- "Wij hebben de gas aansluiting weg laten halen en kregen hier een rekening van. Het zou mooi zijn bewoners met een initiatief naar volledig gasvrij hierin te compenseren."
- "Ik heb een oud huis, in hoeverre is het mogelijk om dit echt energiezuinig te maken?"
- "Ons huis is niet geschikt voor een warmtepomp. We zullen in de winter altijd bij moeten stoken voor warmte. Het is een absurd idee om alle woningen van het aardgas af te halen / voor goed geïsoleerde woningen is het wel een uitkomst -
- "1 Warmtepomp voor een huis van voor 1970 levert onvoldoende warmte, dus aardgas vrij maken lukt niet. Daarop heb ik tot dusver geen adequate reacties vernomen. Alternatief zou zijn een pelletkachel (hout) maar of dat welk zo 'n goede oplossing is betwifel ik.
2 Aardgasvrij maken gaat voorbij aan de ontwikkeling van transport en gebruik van waterstof via aardgasnet.
3 Elektriciteitsnet heeft onvoldoende capaciteit om op grote schaal over te gaan op elektrisch verwarmen of toepassen warmtepomp systemen."
- "Elk dorp 1 elektrische boiler voor een eigen warmtenet. Graag praat ik hierover door met de gemeente."
- "aardgasvrij is in mijn beleving op dit moment een brug te ver, en ook niet echt noodzakelijk, kijk ook naar ander (europese) landen"
- "Ben er al mee bezig, installateur komt, dus: welke subsidiemogelijkheden zijn er?"
- "Houd Nederland ook rekening met Europa? Moet Nederland weer haantje de voorste zijn en de rest mag er 20 jaar langer over doen. Gasloos leven is duurder dan met gas en electriciteit vooral in de winter. Dan leveren zonnepanelen namelijk bijna niets op."
- "Ik vraag mij wel heel erg af of het allemaal haalbaar is als iedereen op bv een warmtepomp gaat verwarmen. Ook is de grote vraag of mensen dit wel kunnen betalen."

- "Ik woon in Saaxumhuizen - er zijn hier 2 veebedrijven in de nabije omgeving. Is er niet iets te regelen met biogas o.i.d. en een warmtenet (kan je gebruik maken van het al aanwezige leidingensysteem)"
- "geen vragen"
- "Gasvrij maken is slecht voor het milieu, slecht voor de portemonnee, slecht te verwarmen huis, veel herrie vanwege de zg warmte pompen. De aarde warmt niet op, er wordt een kleine ijstijd voorspelt, dit voelde je de afgelopen zomer al. Pompen vriezen vast, sneeuw en ijs op de zonnepanelen, elektra maatschappijen kunnen onmogelijk de vele aanvragen aan. Kortom, één grote catastrofe, alles, werkelijk alles gaat plat."
- "hoe moet ik dat allemaal betalen ben een aow."
- "zou heel graag van het gas af willen alleen huur ik het huis van de woningbouw en deze wachten vast tot het laatste moment"
- "laat vooral iedereen zelf z'n boontjes doppen zonder overheidsgedoe, want dat geeft alleen maar narigheid"
- "ik was te oud voor een eventuele lening. Dit zei een lokket enkele jaren geleden."
- "Vraag mij af hoe jullie dit willen doen, een warmte pomp plaatsen met onze kleigrond zorgt ervoor dat het water ook maximaal weer verwarmd moet worden, ik pleit ervoor dat er sowieso een kerncentrale komt en dat men snel overschakelt naar andere initiatieven zoals waterstof"
- "Ik zal in de toekomst verplicht gesteld gaan worden om een enorme investering te doen in mijn huis, die nu comfortabel en up to date is. Persoonlijk zit ik hier niet op te wachten, al snap ik het belang van de overstap. Om mensen over de streep te halen om deze investering te doen zal de gemeente of het kabinet met goede plannen en subsidies moeten komen. En dan kan het niet zo zijn dat het ene huishouden hier wel recht op heeft en het andere niet. Zoals nu vaak het geval is."
- "wie krijgt de rekening, van dit gemeentelijk plan ? van alle eventuele aanpassingen ?"
- "Coöperatie opwekken van Windenergie in de deeldorpen, streken en wijken in de gehele gemeente Het Hogeland!"
- "mijn dringendste vraag blijft: hoe moet al de nodige electriciteit worden opgewekt!"
- "Volgens mij zijn de kosten voor een CV alternatief nu nog te hoog. Zowel de start investering als de maandelijkse kosten. Zal de gemeente hier ook aan bijdragen?"
- "Aangezien ik in een oud bestaand huis woon in het centrum van Warffum, en de door mij aangebrachte isolatie (20 jaar geleden) niet voldoet aan de eisen van deze tijd, gaat mijn voorkeur uit naar verwarming met waterstof."
- "1 - De daken van het wooncomplex waarin ik woon liggen zeer gunstig ten opzichte van de (met name zuider-)zon."

2 - Eerdere contacten via onze intussen opgerichte wooncommissie met 'onze' woningcorporatie hebben alleen na herhaaldelijk 'aankloppen' en langdurig 'gezeur' tot relatief weinig resultaat geleid."

- "Ik ben afhankelijk van de woningbouw. Maar hoop dat het toch binnenkort met iets begint. Als het maar geen warmtenet is. Daar hoor je veel verhalen over, dat men achteraf duurder uit is. Ik woon al zuinig, heb weinig te besteden, dan vind ik dat het niet meer mag kosten dan nu. Ik wil best aardgasvrij, maar wel betaalbaar houden."
- "Wat ik al eerder aangaf mbt waterstof."
- "De overheid heeft dit dwaze plan door de strot laten drukken door een kleine groep, veel opgewekte "groene" energie is niet groen, ook worden mensen bedrogen met windmolenparken, waarvan de stroom exportproduct is. Nadat wij 51 jaar bewust omgaan met het milieu wordt het een hype, mensen zijn veelal onbewust en willen niks inleveren, alles moet gewoon doorgaan, maar dan met andere middelen. En ik hoef geen kaasplankje."
- "Ben bang dat met deze vragenlijst helemaal niets gedaan wordt, alles is allang geregeld. Alle maatregelen zoals besproken wordt de bewoners door de strot geduwd, koste wat het kost. Dit is een prestige project dus de gemeente luisteren toch niet naar de inwoners!"
- "Goed kijken naar geluidsarme warmtepompen. Zou mooi zijn als er pakketten worden aangeboden waar je afhankelijk van de duurzaamheidsstaat van je huis op kunt intekenen. Eventueel ook op bedrijfsgebouwen zonnepanelen plaatsen waar inwoners aan kunnen deelnemen. Controleren of er voldoende netspanning is om maatregelen uit te voeren."
- "Wij zijn nog niet helemaal overtuigd van het aardgasvrij verwarmen van ons huis. Grondstoffen voor accu's en zonnepanelen zijn ook discutabel, dat raakt een keer op en de manier waarop dat gewonnen wordt is echt niet acceptabel. Arme landen laten werken om ons van grondstof voor accu's, batterijen, zonnepanelen te voorzien vind ik lastig. Er zou in de toekomst echt een andere oplossing moeten komen. Hoop dat andere mensen hier ook goed over nadenken."
- "In Duitsland stapt men over op aardgas en men verstrekt hier subsidie voor. Aardgas is het milieu vriendelijkst. waarom geen Europees advies wat het beste is."
- "In welke mate spouwmuren in ons huis veilig te isoleren zijn, dwz zonder risico of vochtophoping/schimmels ed."
- "financiering door de overheid, ben benieuwd hoe"
- "I.v.m. de grote investeringen een ruimhartige vergoeding van de overheid."
- "Ik zou graag willen weten of het heteluchtverwarmingssysteem is om te bouwen van gas naar elektriciteit."
- "We zijn nu al drie jaar bezig met isoleren, zonnepanelen enzovoort. Dit alles kost heel veel geld. We willen zo snel mogelijk maar worden gehinderd door de financiële middelen. Als we een voorschot zouden krijgen dan is alles binnen een jaar klaar. Terugbetalen is geen enkel probleem."
- "Nee, ik begin er niet aan"

- "Heb twee installatiebedrijven gevraagd warmtepomp enz. Ze wilden de pomp niet installeren vanwege een te oud huis (1936). Er is geïsoleerd zolder en spouwmuurisolatie."
- "Al sinds 2018 zijn wij dealer van elektrische warmtefolie dat zo (ook door doe het zelve) onder een tapijt of zwevende vloer gelegd kan worden. Hebben het sindsdien zelf in de woonkamer, werkt perfect. Meer info: <https://eltimeu.nl/verwarming/vloerverwarming/thermo-lamina-verwarmingsfolie/g-20001360>. Neemt ook zonne/wind energie af waardoor men "de energie ook kwijt kan" zonder zwaar te investeren in het lichtnet. Lokaal opgewekt, lokaal verbruikt!"
- "Aardgasloos maken van oude slecht geïsoleerde huizen is zinloos. Dan eerst isoleren. Een warmtepomp kan een groot, oud huis niet goed verwarmen"
- "Nee"
- "Wat kan ik het beste doen en met zo weinig mogelijk gedoe?"
- "Ook maar zonnepanelen toe laten op monumenten"
- "trage afhandeling beoordeling versterking zorgt voor uitstel maatregelen energie besparing"
- "Ik ben benieuwd of er vanuit de woningbouw ook plannen zijn om huurwoningen gas vrij te maken. De huurwoningen die bij munster worden gebouwd zijn dat wel, zou een volgende stap huidige huurwoningen gasvrij maken een plan zijn?"
- "Is het voor de gewone man het wel op te brengen de kosten die er voor staan te betalen, alles wordt alleen maar duurder en duurder en de lonen stijgen niet mee. Is daar ook een plan voor?"
- "Het lijkt erop dat er nog geen oplossing is. We wonen nog maar 1,5 jaar in dit huis, waar enkel gaskachels en een open geiser in zaten. Ik droomde van de cv-ketel op waterstof, maar die is er nog niet voor de particuliere markt. Zonnepanelen zijn geen oplossing. Wat gaat men over 25 jaar doen met die afvalberg? Nu zijn er ook zaken her te gebruiken, maar wordt dat lang niet altijd gedaan. Dus zeggen dat zonnepanelen zo goed hergebruikt kunnen worden en dus geen belasting voor het milieu zijn lijkt me niet aan de orde. Bovendien, als men dan 's avonds wil verwarmen is er nog meer nodig, bijvoorbeeld een warmtepomp. De productie daarvan is ook zeer belastend voor het milieu, het kost ook wel heel veel elektra, iets dat zonnepanelen in de hand werkt. De meeste mensen nemen dan liever iets meer panelen, dan ze verwachten te nodig te hebben. Gevolg, ach ik zet de droger nog even aan, want er is toch genoeg elektra. We zijn druk aan het isoleren, leggen wandverwarming aan en verwarmen enkel waar we zijn, we leven zuinig. Hebben geen vaatwasser, droger en geen auto (al helemaal geen elektrische auto die op dit moment nog altijd vele malen meer milieubelastend is dan een diesel!). Ik denk dat gedrag belangrijk is. Maar voor ons vooroorlogse huis weet ik nog geen goede oplossing. De subsidie die het rijk geeft op isolatie is schokkend. Wij isoleren dampopen, met houtwolvezel (iets dat weinig vervuילend is tijdens de productie, vervoer en bijna geen afval achterlaat). Om subsidie te krijgen moet een dusdanig hoge rd-

waarde worden gehaald, dat is onmogelijk met natuurlijke, biologisch afbreekbare materialen. Bovendien moet het dan dampdicht, maar als er een gat in het dampscherm komt (dat gebeurt vaker dan men zou vermoeden) rotten de vloerbalken (die nu nog goed zijn) weg. Kortom, voor ons geen optie. Onze overheid adviseert dan een dampdichte isolatie te gebruiken, pir zijn ze dol op. De gemeente Het Hogeland brak een prachtig karakteristiek pand in Winsum af, er staat nu een puist die geïsoleerd is met pir. Schokkend. Het brandt gelukkig niet snel, maar als het brandt komt het dodelijke blauwzuur vrij. De productie is slecht, de afvalberg is slecht. Een aantal jaren geleden brandde een grote flat in Londen af, de brand verspreidde zich razendsnel via de pir-isolatie. Het is schokkend dat die vorm van isolatie wordt gebracht als iets goeds en er zelfs subsidie op is. Ik zou wensen dat de gemeente Het Hogeland anders adviseert en bij voorkeur verbiedt, als dat juridisch mogelijk is. Al die mooie oude huizen zitten straks vol plastic, voor een beter milieu. Nee, dank u. Maar wat wel de oplossing is, ik weet het niet. Ik hoop op waterstof."

- "Wat gaat er gebeuren de gas en energie rekeningen. Hoe ga je nu alles verwarmen zoals warm water enz"
- "Alles eerst maar eens goed bekijken , vandaag of morgen lukt niet denk daar maar om."
- "komen er subsidie regels? Omdat voor een normaal of lagere inkomsten niet te betalen is"
- "Zoals eerder is vermeld bij de vorige vraag, nieuwbouwplan Maarweg, hadden we aangegeven om hiermee in te stappen,was waarschijnlijk niet mogelijk. We staan open voor alle idee"
- "Duitsland aan het gas uit groningen Wij van gas af en op kosten gejaagd"
- "Nee"
- "Nee"
- "Duurzame subsidie op verwarmingsinstallaties"
- "Ik zou wel willen, maar kan het nu niet betalen. Met geschikte subsidie zou ik het meteen doen"
- "Ik heb weinig vertrouwen en twijfel of de gemeente in staat is dit lastige vraagstuk in gang te krijgen"
- "Dorpsbelangen erbij betrekken."
- "Graag meer informatie op de site van de gemeente over de RES. Volgens mij bestaan er al kaarten van wat waar mogelijk is. (zo mag er volgens mij in Winsum niet diep geboord worden voor "warm water" en adviseert men hier in De Brake full electric verwarming. Is wel een erg dure oplossing, waarbij de overheid toch iets moet doen aan het belasten van elektriciteit. Vindt hier weinig concreets over terug via de gemeente."
- "Ik zou graag alle mogelijkheden voor aargasvrij wonen op papier oid willen zien. Wat kan je zoal doen om steeds minder gas nodig te zijn."
- "Stuur eens iemand langs om ter plekke maatregelen door te rekenen"
- "Waar te beginnen"

- "Het is nu goedkoper en makkelijker om de CV weer te vervangen voor een nieuwe CV. Deze gaan 15 jaar mee. In 2035 zijn er misschien nieuwe oplossingen. Goedkoper. Geen lawaai. Geen grote instanties. Geen enorme verbouwingen"
- "Ik vind dat je mensen niet kunt verplichten. Wij hebben er geen geld voor dus wij kunnen het niet doen."
- "wat zijn de mogelijkheden, subsidies voor waterstof of het opslaan van elektriciteit. Wij hebben een huis uit 1928. Inmiddels voorzien van HR+ glas, dakisolatie, spouwmuren aangebracht. Nu zijn wij druk bezig om ons huis te voorzien van vloerverwarming. Is hier ook een subsidie voor?"
- "Ik vrees dat het niet te betalen is om de woning te verduurzamen en aardgasvrij te maken voor de gewone burger. Men gaat er maar vanuit dat iedereen de financiële middelen hiervoor heeft, of jong is eniger nog kan investeren en eventueel terug kan verdienen. Niet iedereen heeft n dubbel inkomen"
- "Open op sociale media als bijv. facebook, een pagina, waar ideeën worden gespuid over het energieneutraal maken van (uw) een woning. Mensen kunnen elkaar op ideeën brengen/ activeren zonder tussenkomst van bedrijven, welke alleen op flinke winsten uit zijn!"
- "Hou het voor alle inwoners en ondernemers van de gemeente HHL betaalbaar en laat reële berekeningen zien van de investeringen en van het te behalen rendement."
- "Zijn er subsidie mogelijkheden?"
- "Ze in beschermt dorpsgebied niet zo streng zijn."
- "Hoe snel kan het met Waterstof? Doe een proef in Bedum met waterstof."
- "Nee"
- "Ben zelf eigenaar van een Rijksmonument en het is het erg kostbaar om van het gas af te gaan. Hier moet ook goed rekening mee worden gehouden. En door de eisen van een monument zijn er andere methodes nodig dan bij een standaard woning."
- "zonnepanelen zijn hier niet mogelijk. Andere opties waren tot nu toe onbetaalbaar. Wat is een betaalbare optie?"
- "Hoe dit financieel haalbaar kan zijn net een uitkering"
- "Gemeentelijke ambtenaar of ingehuurde partij die onafhankelijk van commerciële partijen inwoners informatie kan verstrekken over mogelijkheden voor aardgas vrij wonen en de subsidiemogelijkheden."
- "Ons huis is van 1876 en een karakteristieke woning. Ik vraag me af wat gasloos daarmee gaat doen en of het mogelijk is."
- "Zou de overheid niet eerst eens orde op zaken moeten doen.Aardbeving:schade en afhandeling....NAM 10 jaar....!Dan kunnen we weer verder hier in het Noorden...."
- "Ik hoop dat de gemeente kiest voor waterstof, kan je het groot aanpakken. Zelf verdwaal ik in alle nieuwe snufjes en weet niet goed hoe de dingen op te pakken. Zelf ben ik weduwe met een klein inkomen, waardoor het bijna onmogelijk is te investeren in aardgasvrij wonen."

- "geen"
- "mijn huis is gedeeltelijk uit 1850 en 1910.ik vraag mij af of dit geschikt is om aardgasvrij te worden gemaakt"
- "Er wordt niet gesproken over alternatieven zoals bv ombouw van de bestaande gas cv ketel naar waterstof gestookte en/of een elektrische cv ketel."
- "Hoe kan ik douchen zonder gas te gebruiken (waarbij de oplossing betaalbaar is en weinig ruimte inneemt ?"
- "Welke mogelijkheden zijn er voor woonarken, kan er gebruik worden gemaakt van water Boterdiep?"
- "Er lijkt voorgesorteerd te worden op energie coöperaties en een warmte net. Zou beide niet willen aanbevelen. Meer wind energie, meest efficiënte manier van opwekken van groene energie. Minst grond belastend. 1 moderne windmolen (4,3 MW kan net zo veel elektriciteit leveren als 20-25 hectare zonnepanelen"
- "Hoe moet ik dat in hemelsnaam gaan betalen>"
- "Subsidie beschikbaar stellen in plaats van er een loterij van te maken !"
- "Volgens mij kunnen we beter waterstof gebruiken als alternatief voor aardgas"
- "Aardgasvrij douchen en warm water tappen? Hoe? Kan de Domo warmte niet gebruikt worden als stads/dorpsverwarming in sector 67 ?"
- "Ik wil wel mijn verwarmingsoplossingen met u bespreken. Denk dat we aardig wat aan elkaar kunnen hebben. [nummer]"
- "Neen"
- "ik maak me zorgen,omdat wij wonen in een oud boerderijtje,die sowieso slecht te isoleren is en er bijv. geen zonnepanelen geplaatst kunnen worden.Dus hoezo van het gas af???"
- "Graag zo spoedig mogelijk een energietransitievisie 2.0 van gemeente Het Hogeland"
- "Welke subsidies zijn er beschikbaar?"
- "Het is heerlijk warm"
- "Ik zou zelf graag aansluiten op een waterstof centrale waarbij de huidige gastoevoer gebruikt wordt voor de levering. Aanschaf warmtepomp is te duur en in mijn geval niet duurzaam vanwege korte verwachte levensduur. Bovendien heb ik weinig ruimte voor een installatieruimte"
- "Wordt er niet gewacht op waterstof. Ik wil geen warmtepomp of een apparaat aan mijn muren."
- "Heb ik inspraak in mijn huurhuis of heb ik invloed op versnellen daarvan"
- "Hoe om te gaan met oudere woonarken. De maatregelen zijn vaak economisch niet verstandig. Daarnaast weinig ruimte voor isolatie en lastiger gasloos te krijgen."
- "Te veel welstand beperkingen / gedoe / vergunningen vanwege rijksmonument. Dit staat haaks op onze wens om energieneutraal te worden"
- "WIE HELPT ONS HIERBIJ EN HOE MOET HET MET HET ASBEST WIJ HEBBEN GEEN GELD OMDAT TE VERWIJDEREN.."

- "ik wil investeren in een oplossing die hout snijdt wanneer de vereffeningsregeling medio 2023 gaat vervallen en dat wil maar niet lukken, zou graag met een deskundige hierover sparren [nummer]"
- "Is er een tegemoetkoming in de kosten in het bevingengebied? Schades worden niet opgelost dus hoge extra kosten"
- "Nee"
- "De woningstichting wierden en de borgen moet zich eens achter de oren gaan krabben waarom er nog niks aan de huize gedaan zijn en wat Dr beloftes van hun waren"
- "In Onderdendam zijn veel oude woningen zonder spouwmuren of mogelijkheden voor zonnepanelen (mochten we dat hier al willen: lelijk!) Vaak ook geen ruimte voor warmtepompen. Hoe gaat dat worden aangepakt? Ik zie alleen een centrale warmtevoorziening die verdeeld wordt naar meerdere woningen als een verbetering in het dorp. Tevens mis ik in dit geheel centrale faciliteit om auto's op te laden bij de woning. Kosten al gauw €2000 of meer (3-fasen / laadpaal / graafwerk). Wordt daar vanuit de gemeente aandacht aan besteed? Anders is electrisch rijden namelijk nog ver weg hier in Onderdendam. Kosten lijken me bij welke stap dan ook een groot probleem."
- "In een monument is het niet altijd mogelijk toestemming te krijgen voor dubbel glas bijv.b."
- "Ik ben heel benieuwd naar de visie van het Hogeland. Ik merk zelf dat ik hierop wacht, zodat mijn keuzes logisch aansluiten bij mijn leefomgeving. Ik hoop daarom dat dit proces vlot zal verlopen, zodat actie genomen kan worden.: zowel door de gemeente als door de inwoners."
- "Als ergens warmtenetplannen zijn, dan moeten die vroeg gedeeld worden. Zodat inwoners niet zelf eerst al veel geld investeren in bijv. vloerverwarming en warmtepompen."
- "Er zijn denk ik twee vraagstukken die fijn zijn openlijk te bespreken of meer informatie over uit te zenden als Hogeland/Energieloket: Het aanvragen van een subsidie, maar tegen volgeboekte aannemers aanlopen om binnen de gestelde termijn van de subsidie de verduurzaming te realiseren. Aannemers zitten vaak voor meer dan een jaar vol. Hoe dit aan te pakken/op te lossen? Of is dit een denkfout en zit hier geen probleem? Het meer inzichtelijk maken van het financiële beloop per project. Dus subsidie, eigen investering, investeringsplan/tips (?), kosten per maand en terugverdientermin. Ik denk dat hier veel vrees zit om de stap te maken."
- "Ons huis is niet geschikt voor een warmtepomp"
- "ik ben goed geïnformeerd."
- "nee"
- "Van het gas af is een dramatische maatregel, Duitsland en België gaan juist over op gas. Voer het verplicht in bij nieuwbouw van woningen"
- "Het streven is uiteindelijk naar energielabel A heb ik begrepen, maar per wanneer? Liever vandaag, dan morgen."

- "Is er subsidie mogelijk voor bijv. Een warmtepomp. Want ruim 10000 euro neerleggen is voor velen niet weggelegd"
- "Je kunt een verduurzamingssubsidie (Euro 10.000=) aanvragen. Waarom is er niet geregeld dat huizen met aardbevingsschades daar zondermeer voor in aanmerking komen ?! Adressen zitten in het systeem van o.a. IMG."
- "Zolang dit niet europees geregeld is moeten we niet van het aardgas af. Zie Duitsland waar je juist subsidie krijgt om aan het aardgas te gaan"
- "Nvt"
- "Wij hebben relatief lage energiekosten en ik vraag mij af of dat aardgasvrij ongeveer gelijk blijft"
- "Subsidie voor 1 maatregel om je huis te verduurzamen in plaats van gelijk 2 te moeten doen, niet iedereen heeft gelijk zo veel geld om alles aan te passen om te verduurzamen"
- "Welke (financiële) steun kun je verwachten van de gemeente?"
- "Ik ben heel nieuwsgierig waar jullie mee aan komen .en of er een keuze is .ik denk dat het gewoon door je strot wordt gedrukt net zoals .alles electric maar niet kunnen leveren. En maar zeggen hoe milieu vriendelijk het is .je gelooft het op den duur ook nog .waardeloos dit argument."
- "Waar moeten wij dit van betalen. En gaat het rendement niet achteruit als iedereen warmte uit de aarde haalt."
- "Nvt"
- "Mijn grote angst is dat we voor voldongen feiten geplaatst worden onder het motto dat we door anderen vastgelegde data moeten houden. Heeft de gemeente wel voldoende deskundigheid in huis om dit project goed te begeleiden. zie ook andere projecten in Winsum"
- "Ik overweeg een energiecoach nog een paar zaken voor te leggen. Serum op platte dak? Zinvol? Isoleren van vloer woonkamer, zinvol? Nog meer zonnepanelen, zinvol?"
- "Meer een opmerking: Er worden te hoge drempels (eisen en voorwaarden) opgeworpen als het gaat om subsidies enz. Zeker hier in Groningen zou iedereen gewoon een betaald aanbod moeten krijgen in plaats van dat we allemaal het wiel weer moeten uitvinden en subsidiebureaus er weer rijk van worden. (Er valt nog veel meer over te zeggen, maar ik beperk me tot deze opmerkingen)"
- "enquête richt zich op warmtepompen en niet op groen aardgas of waterstofgas. Warmtepomp alleen energetisch rendabel als isolatiegraad voldoende hoog is"
- "Willen graag op stroom (Inductie) koken maar investering is te duur, vooral het aansluiten vanuit de stroomkast"
- "Mogelijkheden om een rijksmonument te verduurzamen en waar te beginnen."
- "Ik zou graag meer de mogelijkheden heden van ons huis te horen krijgen in Onderdendam.."
- "Bij verbeteringen die te "klein" zijn voor een ondernemer zijn geen oplossingen. Men komt gewoon niet beneden een bepaalde grens van M2 bijv."
- "Alleen dat ik het heel positief vind dat er vanuit de gemeente zo veel en zo duidelijk aandacht aan geschonken wordt!"

- "de bewoners nog meer informeren over het gas vrij maken."
- "We denken al een tijdje na over het verduurzamen van onze woning. We hebben al veel geïsoleerd en 16 zonnepanelen laten plaatsen. We zouden een (hybride) warmtepomp willen aanschaffen, maar weten niet of onze woning (bouwjaar ca 1928) hiervoor geschikt is. Ook betwijfel ik of het geïnvesteerde bedrag er ooit weer uit zal komen. Verder is een groot deel van ons dubbel glas al meer dan 30 jaar oud. Zou het de moeite lonen om dit te vervangen naar HR ++"
- "nu nog niet"
- "Wij hebben alle verduurzamingen gedaan die mogelijk waren tijdens de verbouwing! en bijna nergens subsidie op gekregen omdat het hoge land nog niet zover was. En nu hebben wij jammer genoeg het nakijken. Dat vindt ik erg jammer. De volledige verbouwing heeft namelijk heel erg veel geld gekost! En we hebben maximaal geïsoleerd waardoor het huis nagenoeg energie neutraal is."
- "Ik heb mijn huis op het koken na aardgas vrij en verwarm via warmtepompen dit ik heb alleen kunnen betalen omdat ik daar zelf mee werk en de installatie zelf heb kunnen doen samen met mijn werkgever een ander huis bij ons in het dorp is bijna niet mogelijk of betaalbaar om van het gas af gegaan als daar geen geld voor beschikbaar wordt gesteld"
- "weet niet hoe ik de transitie moet betalen"
- "Er is geen enkele reden om aardgasvrij te moeten wonen. wordt veel aan verdient door de milieumafia"
- "Graag advies over aardgasprijs verwarmen van oude huizen. Deze huizen hebben geen spouwmuren."
- "."
- "Wat doet de gemeente er aan om mensen financiële te compenseren voor de verplichting die ons op gelegd worden? Alleen maar project reclame maken waar je na 6 niks niet op gereageert te hebben nog dood gegooit te worden met de ongewenste reclame. Informeer mensen met nuttige informatie en niet de belachelijke ""reclame"" folders die de gemeente verspreidt. Leg de eisen uit die straks gelden. De opties en mogelijkheden die mensen van bestaande bouw hebben en de kostenplaatje die hier aan vast zitten. De mogelijkheden van subsidies. En welke dit zijn. Geef uitleg over wat het inhoudt voor nieuwbouw. En geef duidelijkheid aan mensen in huurhuizen en wat zij kunnen doen en dan bedoel ik niet die belachelijke tips die jullie al geven als tochtstrips radiator folie en let lampen maar concrete mogelijkheden met oog op het willen aanpassen van hun wonen en hoe ze dit kunnen bereiken doormiddel van de woning bouw. Doe mag minder aan het verkopen van een mooi plaatje en laat de feiten en informatie voorzichzelf spreken"
- "Kan onze kachel op electrisch? We hebben hete lucht verwarming op aardgas"
- "goede onafhankelijke informatie"
- "Wanneer komt de gemeente eigenlijk met een subsidie voor de inwoners van hun gemeente voor het realiseren van deze transitie. Er is nu nergens geen

subsidie voor in de gemeente, dus grijp uw kans en maak het voor alle inwoners mogelijk."

- "We hebben een oud huis van 1906 is dat wel mogelijk"
- "Het zal mooi zijn als er een goede subsidie regeling komt"
- "Meer informatie. Mensen zijn bang voor de kosten, dus meer infi"
- "Ik wil best graag mijn huis verder isoleren, maar ik weet niet waar ik moet beginnen. Ook vind ik het lastig om in te schatten welke aanbieders van diensten betrouwbaar zijn. Tenslotte is het voor mijn keuzes ook van belang wat de gemeente wel en niet gaat doen. Als er bijvoorbeeld een warmtenet gaat komen, dan ga ik natuurlijk niet nu investeren in een warmtepomp. Zaak om hier snel duidelijkheid te krijgen zodat voorlopers niet uiteindelijk dubbele kosten krijgen."
- "Nvt"
- "Er wordt weinig reclame gemaakt door de gemeente voor energie besparende subsidie mogelijkheden."
- "Mogelijkheden voor een huurwoning."
- "neen"
- "Hangt af van de woningbouw. De SUW."
- "Wij kunnen alleen aardgasvrij komen mits we een warmtepomp kopen en dat is ons veelste duur"
- "Wij houden alle mogelijkheden in de gaten."
- "Ik denk dat er ook gekeken moet worden naar gebruik van waterstof, leidingen zijn aanwezig en ketels kunnen aangepast. Wij als energie provincie zouden het voortou moeten nemen. Kost wel iets meer tijd. Maar nu masaal over gaan op electriciteit kan het netwerk nog niet aan. En geef mensen de tijd , niet iedereen kan dit betalen."
- "Zou graag informatie ontvangen over de mogelijkheden die er zijn."
- "ons huis heeft gedeeltelijk vloerverwarming en radiatoren en ik vraag me af of dit systeem wel geschikt is voor gasloos...."
- "Huurwoning uit 1922 van een corporatie, in 1988 op klungelige wijze gerenoveerd, energielabel F. Ben bang dat de corporatie liever sloopt dan investeert. Wil - mede vanwege gezondheidsproblemen - in het buitengebied blijven wonen, maar in het buitengebied zijn nauwelijks sociale huurwoningen."
- "nee"
- "Maak warmtepompen betaalbaar. Laat regering etc. Subsidie geven op lange termijn en niet wanneer het hen goed uitkomt dit weer laten vervallen. Bv saldering"
- "Als ik gedwongen word tot aardgasvrij verwarmen etc. dan zal ik mijn huis moeten verkopen"
- "Geen vragen. Wellicht wel goed om demodagen te organiseren voor mensen die vragen hebben/willen kijken naar andere woningen die al de stap hebben genomen."
- "Het is dom om geen gebruik te maken van het schone ëigen gas, ga weer gas pompen uit kleine velden en ga beter uitzoeken wat echt bevingschade is,

volgens verschillende aannemers is 80 procent achterstallig onderhoud ga vervolgens als de bliksem over op kernenergie"

- "Kom eerst maar met versterken van het huis. In combinatie 0 op de meter"
- "Versterkingsoperatie versnellen zodat veel oude slecht geïsoleerde huizen kunnen worden vervangen door nieuwe goed geïsoleerde huizen zonder gas. De benodigde wisselwoningen zouden wellicht als permanente woningen kunnen worden gebouwd op stuk grond tussen plan Menkema en "rondweg Zandeweer". Wellicht is het een optie om de Treubweg door te trekken naar deze reeds bestaande "rondweg Zandeweer". Zo ontstaat ook betere ontsluiting naar plan Menkema en wordt Havenweg meer ontlast en heb je tweede toegangsweg naar het dorp"
- "De vragen gaan een beetje heen en weer omdat mijn werkruimte in Zoutkamp is."
- "Ik/ wij kunnen daarvoor heel goed terecht bij onze coöperatie EIK"
- "Overstap naar aardgasvrij maken vd woning is het beste te realiseren bij verkoop ivm gehele renovatie. Nieuwe eigenaar kan dan de beste keuzes maken en verbouwd dan toch. Aardgasvrij maken is in mijn geval in bewoonde situatie waarschijnlijk onbetaalbaar."
- "Ondanks veel dubbel glas, spouwmuur isolatie, pvc-ships onder de vloer, vrees ik dat het niet warm te krijgen is bij echt winterweer"
- "De totale kosten wel of geen aardgas"
- "X"
- "ik woon in een woning met ontzettend veel water in de kruipruimte, het is voormij onmogelijk de vloer te isoleren, waardoor ik niet optimaal mijn woning kan verwarmen. Dat maakt mij grote zorgen."
- "Nee"
- "Hulp bij subsi"
- "Het zou heel fijn en normaal zijn wanneer de burgers en bewoners zelf alle beslissingen recht zouden hebben over hoe ze aardgas vrij zouden willen leven. Met (financiële) hulp en advies van de overheid. Wel jammer dat er bij een groot deel van de vragen max drie antwoorden mogelijk waren..."
- "Ik denk dat we moeten streven naar energie zuinig, door nieuwe technieken en goede isolatie maar de komende tijd zeker niet van het gas af."
- "Wanneer er door bewoners gebruik kan gemaakt worden van financieringsvormen zullen meer bewoners openstaan voor het aardgas vrij maken van hun woning."
- "Meer mogelijkheden om problemen op te lossen inzake het aardgas vrij maken van woningen en bedrijfspanden."
- "Meer gezamenlijke initiatieven vanuit de gemeente zijn welkom, ook om de kosten voor de overgang naar aardgasvrij laag te houden. Toegankelijkheid is belangrijk."
- "Wie wil bepalen, moet ook betalen. Na 50 jaar zeer vele, vele, vele miljarden er aan te hebben verdient kan er nu van al dat geld wel een fatsoenlijke oplossing komen"

- "kappen met die onzin en wel heel snel"
- "Wij verwarmen ons huis nu grotendeels door (eigen geteeld) hout te stoken. Mochten er in de toekomst door de gemeente beperkingen komen m.b.t houtstoken, hou dan rekening met/maak verschil in regelgeving qua locatie. D.w.z. beperk vooral in dicht bebouwde omgeving en niet in minder dicht bebouwde omgeving en buitengebied. Want dat maakt wel uit qua eventuele overlast. En als je mensen wilt stimuleren helpt het heel erg als er een financiële stimulatie is voor de maatregelen zelf of voor een aardgasvrij-energieadvies (bijvoorbeeld zoals de regeling Aardgasvrij Wonen van de gemeente Loppersum). Dat helpt indirect ook om lokale bedrijven/installateurs te stimuleren om klaar te zijn om woningen aardgasvrij te maken. En geef als gemeente het goede voorbeeld met je eigen gebouwen!"
- "Ik zou het erg fijn vinden als de verschillende mogelijkheden om huizen aardgasvrij te maken op een rijtje worden gezet met daarbij voor iedere mogelijkheid uitgewerkt wat dit concreet betekent, wat de lasten zijn (verbouwing, geluid van een warmtepomp etc), wat de kosten zijn en in hoeverre (evt) de energie rekening omlaag gaat, kortom een heel plaatje per mogelijkheid. Dat geeft een inwoner een goed beeld van de mogelijkheden en op grond daarvan kun je een goede keuze maken en kunnen bouw- en installatiebedrijven daarna de mogelijkheden concreet uitwerken en uitvoeren bij degenen die hier voor kiezen."
- "Ik zou graag zien dat er een overzicht komt van de mogelijkheden, de kosten, de nadelen (zelf ben ik het meest gevoelig voor geluidsoverlast, dat maakt mij huiverig voor warmtepompen in de hele straat. Ik weet dat de meest geavanceerde warmtepompen weinig overlast geven, maar ik stel me voor dat deze onbetaalbaar zijn)."
- "Aandacht voor de particuliere verhuurders"
- "Graag hulp bij aanvragen van subsidies voorverduurzaming"
- "Zou eerst de huizen aanpakken , waarbij de warmte weg vliegt door de staat van het huis."
- "welke alternatieven en kostenvergelijk"
- "Aardgasvrij maken kan niet er zijn veel mensen die een hybrid warmtepomp willen hebben dus waar moet het bijverwarmen dan op koude dagen vandaan komen ????? Elektrisch bijverwarmen is niet reëel . De kost te vermogen !"
- "Wat betreft het aardgasvrij verwarmen van ons huis : wat is met welke te nemen maatregelen maximaal haalbaar qua wooncomfort ?"
- "Aangezien er in de provincie gron veel oude huizen staan,wordt het best kostbaar met warmtepompen te gaan werken,die ook veel geluidsoverlast geven kijk maar in Winsum.Kijk aub ,naar verwarmen op waterstof.En dan vooral de prov Groningen als eerste.Er is hier namelijk al genoeg ellende met aardbevingen."
- "voor ik daadwerkelijk stappen zal zetten om het huis verder te isoleren wil ik een onafhankelijke deskundige raadplegen."

- "We vinden het een dure aangelegenheid en veel gedoe omdat we op leeftijd zijn."
- "Hoe moet het allemaal?"

Heeft u zelf nog vragen over het aardgasvrij verwarmen van uw bedrijfsgebouw? Of heeft u andere vragen over zaken die te maken hebben met het energiezuinig of duurzaam maken van uw bedrijfsgebouw? Dan kunt u deze hieronder kwijt.

(Zie ook pagina 22 in het rapport)

(6 antwoorden)

- "Nvt"
- "Totale onzin"
- "Ik zou graag in contact komen om met een energie coach een rondje door het pand te lopen en tips te krijgen hoe het pand zsm van het gas te krijgen. Incl tips over het verkrijgen van de verschillende subsidies."
- "Zie boven."
- "idem"
- "Hebben jullie eigenlijk wel nagedacht over de problematiek bij bungalowparken in de gemeente en hoe jullie met de ondernemers in gesprek gaan en wat deze bungalowpark(en) mogelijk aan informatie en wensen hebben om te komen op aardgas vrij."